

Bryssel 16.2.2016
COM(2016) 52 final

2016/0030 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja asetuksen (EU) 994/2010 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2016) 25 final}

{SWD(2016) 26 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Asetusluonnoksen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot ottavat käyttöön asianmukaisia välineitä, joilla varaudutaan toimitushäiriöistä tai poikkeuksellisen suuresta kysynnästä johtuvaan kaasupulaan. Vastuu kaasunsaannin turvaamisesta kuuluu kolmelle tasolle. Ensisijainen vastuu on markkinamekanismien mukaan toimivilla maakaasualan yrityksillä. Mikäli markkinat toimivat puutteellisesti jossakin jäsenvaltiossa, kyseisen jäsenvaltion ja muiden alueen jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, joilla ne varmistavat kaasun toimituksen suojatuille asiakkaille. Kolmannella tasolla Euroopan komissio huolehtii yleisestä koordinaatiosta ja varmistaa, että toteutetut toimenpiteet ovat keskenään johdonmukaisia.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi asetuseruonnoksessa ehdotetaan vahvempaa alueellista koordinaatiota, jota varten sovitaan tietyistä periaatteista ja standardeista EU:n tasolla. Ehdotetussa lähestymistavassa jäsenvaltiot toimisivat läheisessä yhteistyössä alueillaan alueellisten riskinarviointien laatimiseksi. EU:n tason yhdenmukaisuuden varmistamiseksi alueelliset riskinarviointit tehdään EU:n laajuisen simulaation perusteella, ja niissä käytetään yhteisiä normeja ja tiettyä skenaariota. Alueellisissa riskinarvioinneissa määritettyjä riskejä käsitellään alueellisissa ennaltaehkäisy-suunnitelmissa ja hätäsuunnitelmissa, niistä tehdään vertaisarviointi ja komissio hyväksyy ne.

Sen varmistamiseksi, että riskinarviointit ja suunnitelmat ovat kattavia ja keskenään yhdenmukaisia, asetuksessa esitetään pakolliset mallit. Niissä luetellaan näkökohdat, jotka on otettava huomioon, kun tehdään riskinarviointi ja laaditaan suunnitelmat. Alueellista yhteistyötä on parannettava, koska kaasun toimituskatkos voi helposti vaikuttaa useisiin jäsenvaltioihin samanaikaisesti. Näihin tilanteisiin ei pystytä tarttumaan riittävän hvin kansallisilla riskinarvioinneilla ja suunnitelmissa.

Asetuksella myös parannetaan yhdenmukaistettujen toimitusnormien soveltamista suojattuihin asiakkaisiin (pääasiassa kotitalouksiin) ja infrastruktuurinormin soveltamista (mahdollisuus toimittaa kaasua vaikka suurin infrastruktuuri ei ole käytettävissä). Asetus mahdollistaa pysyvän kahdensuuntaisen kapasiteetin. Lisäksi ehdotetaan avoimuutta koskevia lisätoimenpiteitä, jotka koskevat kaasuntoimitussopimuksia, koska nämä sopimukset voivat vaikuttaa toimitusvarmuuteen EU:ssa.

Viisi vuotta asetuksen (EY) N:o 994/2010 antamisen jälkeen kaasun toimitusvarmuus on edelleen erittäin ajankohtainen kysymys, kun otetaan huomioon Ukrainan ja Venäjän väliset jännitteet. Kansallisella ja EU:n tasolla pyritään parantamaan kaasun toimitusvarmuutta talvea 2015–2016 ja sen jälkeistä aikaa varten.

Jäsenvaltioiden välinen vahvempi yhteistyö ei edellytä uusien institutionaalisten rakenteiden luomista.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkittävät keskeiset asiakirjat ovat seuraavat:

1. Euroopan energiavarmuusstrategia¹

2. Joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastomuutospolitiikkaa koskeva puitestrategia².

Ehdotetulla asetusluonnoksella pannaan täytäntöön energiaunionia koskeva strategia ja energiavarmuusstrategia.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksella vaikutetaan energian sisämarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön asettamalla etusijalle markkinapohjaiset toimenpiteet.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Asetusluonnoksessa esitetään toimenpiteet kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi Euroopan unionissa. Siksi asetuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

EU:n toimet perustuvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artiklaan, jonka perusteella tarvitaan tietynasteista koordinaatiota, avoimuutta ja yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden toimitusvarmuutta koskevassa politiikassa, jotta varmistetaan energiamarkkinoiden toimivuus ja kaasun toimitusvarmuus Euroopan unionissa.

EU:n kaasumarkkinoiden lisääntyvä yhteenliittäminen ja "käytävälähestymistapa"³, joilla mahdollistetaan vastakkaisvirrat kaasun yhdysputkissa, edellyttävät koordinoituja toimenpiteitä. Ilman tällaista koordinaatiota kansalliset toimitusvarmuutta koskevat toimenpiteet vaikuttavat todennäköisesti haitallisesti muihin jäsenvaltioihin tai toimitusvarmuuteen EU:n tasolla. Riski merkittävästä häiriöstä unionin kaasunsaannissa ei rajoitu kansallisiin rajoihin, ja se voisi vaikuttaa useisiin jäsenvaltioihin joko suoraan tai välillisesti. Vuoden 2012 pakkasjakson ja vuoden 2014 stressitestin kaltaiset tilanteet ovat osoittaneet koordinoitujen toimien ja yhteisvastuun ensisijaisen tärkeyden. EU:n toimien tarve on selkeä. On käynyt selväksi, että kansalliset lähestymistavat eivät johda parhaimpiin mahdollisiin toimenpiteisiin ja ne pahentavat kriisin vaikutusta. Yhdessä maassa toteutetut toimet voivat aiheuttaa kaasuvajeen naapurimaissa. Esimerkiksi Bulgarian helmikuussa 2012 sähköviennille asettamat rajoitukset vaikuttivat haitallisesti sähkö- ja kaasualoihin Kreikassa.

Tähän mennessä ei ole riittävästi tarkasteltu mahdollisuuksia alueellisen yhteistyön kautta toteutettaviin tehokkaampiin ja edullisempiin toimenpiteisiin, ja tämä ei ole EU:n kuluttajien etujen mukaista. Vaikka stressitesti on osoittanut, että toimivat markkinat ovat ratkaisevan tärkeitä kaasuntoimitusten turvaamiseksi, se on myös osoittanut, että jäsenvaltioiden

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle, KOM(2014) 330.

² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille, COM(2015) 80 final.

³ Käytävälähestymistapa tarkoittaa, että kaikkien kaasunsiirto-putkiston varrella olevien jäsenvaltioiden olisi arvioitava kaikki niiden rajojen ulkopuolellekin ulottuvat potentiaaliset edut, joita saadaan pysyvästä kaasun vastakkaisvirtauksesta putkistossa.

koordinoidut toimenpiteet, erityisesti hätätilanteessa, voivat merkittävästi edistää kaasun toimitusvarmuutta. Tämä koskee paitsi kansallisten lieventävien toimenpiteiden parempaa yhteensovittamista myös kansallisia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, kuten ehdotuksia kansallisten varastojen tai nesteytetyn maakaasun politiikkojen paremmaksi koordinoimiseksi, mikä voi olla strategisesti tärkeää tietyillä alueilla. Yhteistyötä olisi myös laajennettava tiettyihin toimenpiteisiin, joilla edistetään jäsenvaltioiden välistä yhteisvastuuta toimitusvarmuuteen liittyvissä asioissa.

EU:n tason toimia voitaisiin tarvita tietyissä tilanteissa (esimerkiksi EU:n laajuisissa ja alueellisissa hätätilanteissa), joissa jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla yksin turvata kaasun toimitusvarmuutta vaan se voidaan toimien laajuuden tai vaativuuden vuoksi turvata paremmin EU:n tasolla.

- **Suhteellisuus**

Tällä asetuksella on tarkoitus saavuttaa riittävä valmiustaso ennen kriisin syntymistä ja lieventää odottamattoman, kaasuntoimituksen häiriötä aiheuttavan tapahtuman vaikutusta asiakkaisiin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi asetuksessa esitetään vahvempaa alueellista koordinaatiota, jota varten asetetaan tietyt periaatteita ja normeja EU:n tasolla. Ehdotettu lähestymistapa perustuu jäsenvaltioiden väliseen läheiseen yhteistyöhön tietyllä alueella tehtäessä riskinarviointia alueellisella tasolla. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaisuus kaikkialla EU:ssa, alueelliset riskinarvioinnit tehdään EU:n laajuisen simulaation perusteella ja niissä käytetään yhteisiä normeja ja erityistä skenaariota. Alueellisissa riskinarvioinneissa määritetyt riskit käsitellään alueellisissa ennaltaehkäisy-suunnitelmissa ja hätäsuunnitelmissa, niistä tehdään vertaisarviointi ja komissio hyväksyy ne.

Asetusluonnoksessa ei ehdoteta sitä, että kaikki toimet yhdenmukaistettaisiin ja määritettäisiin EU:n tasolla.

Vahvempi alueellinen yhteistyö, jossa asetetaan tietyt normit EU:n tasolla, on tarpeen, jotta voidaan riittävällä tavalla käsitellä tämänhetkisen järjestelmän (kansalliset riskinarvioinnit ja kansalliset suunnitelmat) puutteita ja mahdollistetaan ongelmien ratkaiseminen alueellisella tasolla ilman, että ollaan tarpeettoman määrääviä. Asetusluonnoksessa ehdotettu lähestymistapa on sen vuoksi oikeasuhtainen (katso myös vaikutustenarviointi, sivut 34–46 ja sivu 50).

- **Toimintatavan valinta**

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 994/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja neuvoston direktiivin 2004/67/EY kumoamisesta Ehdotetun säädöksen tarkoituksena on parantaa ja vahvistaa nykyisessä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä ja menettelyjä. Tämän vuoksi päätettiin, että sopiva toimintatapa on asetus.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Nykyisen lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Asetuksen (EU) N:o 994/2010 14 artiklassa säädetyn seurantavelvoitteen mukaisesti komissio laati vuonna 2014 kertomuksen⁴, jossa arvioidaan asetuksen täytäntöönpanoa ja mahdollisia tapoja parantaa toimitusvarmuutta edelleen. Kertomuksessa esitetään yksityiskohtainen arviointi useista asetuksessa tarkoitetuista välineistä. Siinä keskitytään siihen, miten jäsenvaltiot ovat panneet välineet täytäntöön ja miten kukin väline on auttanut parantamaan toimitusvarmuutta sekä valmiustasoa EU:ssa.

Kertomuksessa osoitettiin, että asetuksella on jo parannettu huomattavasti kaasun toimitusvarmuutta Euroopassa sekä valmiustason että vaikutusten lieventämisen osalta. Jäsenvaltiot ovat nyt paremmin valmistautuneita toimituskriisin varalta, koska niiden on tehtävä täydellinen riskinarviointi ja laadittava sen tulosten perusteella ennaltaehkäisy- ja hätäsuunnitelmia. Jäsenvaltiot ovat myös lisänneet suojan tasoa, koska niiden on noudatettava EU:n laajuista toimitus- ja infrastruktuurinormia.

Samaan aikaan kertomus osoitti, että on edelleen syytä olla vakavasti huolissaan seikoista, jotka liittyvät jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön (ne toteuttavat pääasiassa kansallisia toimenpiteitä, jotka eivät sovi hyvin kaasun toimitusongelmien selvittämiseen); toimitusvarmuusnormin soveltamiseen suojattuihin asiakkaisiin (pääasiassa kotitaloudet) ja infrastruktuurinormiin. Lisäksi maakaasualan yritysten ja EU:n ulkopuolisten toimittajien väliset kaasuntoimitussopimukset eivät ole riittävän avoimia. Nämä puutteet estävät tehokkaat toimet kriisitilanteessa.

Vuoden 2014 kesällä tehty stressitesti osoitti, että idästä (Venäjältä) tulevan kaasun toimitusten vakavilla häiriöillä olisi edelleen suuri vaikutus kaikkialla EU:ssa. Jotkin alueet erityisesti Itä-Euroopassa kärsisivät kaasunsaannin vaikeutuessa edelleen vakavista ja sosiaalisista seurauksista. Lisäksi vuoden 2012 pakkasjakson aikana vuorokausimarkkinoiden kaasun tukkuhinnat nousivat yli 50 prosentilla eurooppalaisissa keskuksissa verrattuna ennen kylmää säätä rekisteröityihin tasoihin. Italiassa hinnat nousivat 38 eurosta/MWh 65 euroon/MWh, kun taas Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Saksassa ja Itävallassa hinnat nousivat 38 euroon/MWh 23 eurosta/MWh⁵.

Tämänhetkinen tilanne on tulosta erilaisista eri vakavuustason ongelmista, joihin kuuluvat käyttäytymismallit (puhtaasti kansallinen lähestymistapa toimitusvarmuuteen), ulkoiset tekijät (EU:n ulkopuolisten toimittajien käyttäytyminen) ja tekniset seikat (asianmukaisen infrastruktuurin puuttuminen tai infrastruktuurin riittämätön suojaaminen).

Asetuksessa ehdotetaan toimenpiteitä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

4

<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/SWD%202014%20325%20Implementation%20of%20the%20Gas%20SoS%20Regulation%20en.pdf>

5

Lähde: Euroopan komissio

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Sidosryhmien julkinen kuuleminen järjestettiin 15. päivästä tammikuuta 8. päivään 2015, ja siihen saatiin 106 vastausta. Näin ollen sitä voidaan pitää erittäin laajana⁶. Vaikka useimmat vastaukset saatiin yksityiseltä sektorilta sekä kuluttajien, sääntelyviranomaisten ja teollisuuden järjestöiltä, kuulemiseen osallistui myös suhteellisen suuri määrä julkisen sektorin viranomaisia.

Kuuleminen noudatti nykyisen asetuksen kaksiosaista rakennetta, joka pohjautuu ennaltaehkäisemiseen ja vaikutusten lieventämiseen. Ennaltaehkäisemistä koskevat kysymykset suunniteltiin niin, että saataisiin selville, onko tarpeen parantaa voimassa olevia säännöksiä. Niissä jätettiin myös jonkin verran mahdollisuuksia uusien ideoiden testaamiseen. Tämä koski erityisesti toimenpiteiden soveltamista toimitusnormin täyttämiseksi. Vaikutusten lieventämistä koskevissa kysymyksissä pyrittiin määrittämään, olisiko jäsenvaltioilla valmiudet hallita hätätilannetta ja sitä tehdessään harkita tehokkaita koordinoituja ratkaisuja sen sijaan, että noudatetaan puhtaasti kansallista lähestymistapaa ja turvaudutaan toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat kielteisesti niiden naapureihin.

Tulosten osalta useimmat julkiset viranomaiset keskittyivät jäsenvaltioiden välisessä yhteistyössä ilmeneviin puutteisiin, kun taas yksityiset yritykset ja järjestöt katsoivat, että toimitusvarmuuskysymyksissä ensisijalle olisi asetettava markkinapohjaiset toimenpiteet. Komissio otti nämä mielipiteet huomioon, ja se ehdottaa läheisempää alueellista yhteistyötä sekä markkinapohjaisten toimenpiteiden asettamista ensisijalle varauduttaessa toimitusvarmuuteen liittyviin riskeihin. Eri sidosryhmien mielipiteet otettiin myös huomioon eri toimintavaihtoehtojen ja niiden vaikutusten arvioinnissa vaikutustenarvioinnin kohdissa 6 ja 7.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Tämän ehdotuksen valmistelussa eri aiheiden osalta käytettiin ulkoisia konsultteja. Tässä yhteydessä teetettiin tutkimus mahdollisista kaasun maanalaiseen varastointiin liittyvistä toimenpiteistä⁷. Yhteinen tutkimuskeskus tuki vaikutusten arviointia analyyseillä. Toisessa tutkimuksessa vertailtiin lähestymistapoja EU:n neuvotteluaseman vahvistamiseksi maakaasumarkkinoilla⁸, ja siitä saatiin tietoja tiettyjä toimitusvarmuusnormin noudattamiseen liittyviä toimintavaihtoehtoja varten (yhteiset ostomekanismit).

- **Vaikutustenarviointi**

Kaikkia ehdotettuja toimenpiteitä tuettiin vaikutustenarvioinnissa.

Vaikutustenarviointilautakunta antoi myönteisen lausunnon 16. joulukuuta 2015.

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin neljää toimintavaihtoehtoa:

1. Tehokkaampi täytöntöönpano ja ei-sitovat toimenpiteet

⁶ Katso vastaajien luettelo:

<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/List%20of%20stakeholders%20FOR%20PUBLICATION%20-%20updated%2018%2006.pdf>

⁷ Tutkimus kaasun varastoinnin roolista sisämarkkinoilla ja toimitusvarmuuden varmistamisessa, laatinut REF4E, Mercados, E-Bridge energian pääosastoa varten.

<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/REPORT-Gas%20Storage-20150728.pdf>

⁸ "Economic analysis of costs and benefits of different approaches to enhancing the bargaining power of EU buyers in the wholesale markets of natural gas". Komissio julkaisee tutkimuksen verkkosivuillaan.

2. Parempi koordinaatio ja räätälöidyt ratkaisut

3. Parempi koordinaatio, joitakin EU:n tasolla asetettavia periaatteita/normeja

4. Täysi yhdenmukaistaminen

Vaihtoehtoja 1 ja 2 ei ole tarkasteltu, koska niiden tulokset vaikuttavuuden ja tehokkuuden osalta ovat huonot. Ne eivät riittävällä tavalla paranna tämänhetkisen järjestelmän puutteita, jotka on määritetty jälkiarvioinnin (vuonna 2014 laadittu raportti) ja kesällä 2014 tehdyn stressitestin ansiosta.

Vaihtoehto 4 sisältää joitakin lähestymistapoja, jotka ovat tehokkaampia kuin vaihtoehtoihin 1 ja 2 sisältyvät lähestymistavat. Kuitenkin jotkin eivät ole tehokkaampia kuin vaihtoehtoon 3 sisältyvät vaihtoehdot. Lisäksi ne maksavat enemmän ja joillakin niistä saattaa olla haitallisia vaikutuksia. Tämän vuoksi myöskään vaihtoehtoa 4 ei ole tarkasteltu.

Lopulliseen ehdotukseen on otettu vaihtoehto 3, joka on tehokkain paketti. Se on paras vaihtoehto vaikuttavuuden ja tehokkuuden osalta. Seuraavia vaikutuksia tarkasteltiin:

1. Kustannukset ja vaikutukset hintoihin

Yleiset vaikutukset kustannuksiin ja hintoihin ovat erittäin rajalliset. Jotkin ehdotukset on suunniteltu niin, että vältetään tarpeettomia kustannuksia ja hyödynnetään toimenpiteiden synergiaa toimitusvarmuuden parantamiseksi. Tämän tulisi vähentää toimitusvarmuusjärjestelyjen yleisiä kustannuksia kaikkia kuluttajia varten. Toimenpiteet, kuten alueelliset riskinarvioinnit, alueelliset suunnitelmat tai sopimuksia koskevat säännökset eivät lisää kustannuksia. Niillä voi olla vaikutus hallinnolliseen taakkaan.

Politiikan välineitä, jotka todennäköisesti vaikuttavat kustannuksiin, ovat N-1-laskelmien hienosäätäminen sekä vastakkaisvirtausvelvoitteet. N-1-normin osalta kaavan hienosäätäminen ei todennäköisesti saa sääntöjä noudattavaa jäsenvaltiota laiminlyömään velvoitteita, mikä saisi aikaan pakollisia investointeja. Mahdollisuus toteuttaa kysyntäpuolen toimenpiteitä N-1-normin noudattamiseksi säilyy. Hienosäädetty N-1 voisi johtaa korkeampiin investointeihin, mutta tämä perustuisi kyseisen jäsenvaltion arviointiin ja tosiasiallisen kapasiteetin parempaan kartoitukseen. Se vaikuttaa sen vuoksi kustannustehokkaalta toimenpiteeltä, kun otetaan huomioon edut, jotka liittyvät vähimmäisinvestoinneilla aikaansaatuun alan parempaan arviointiin (esim. varastoinnin todellinen panos, joka pohjautuu realistisempaan arvioon poistonopeuksista riippuen varastoinnin kaasun määrästä). Hydraulisesta laskennasta⁹ ei pitäisi myöskään aiheutua lisäkustannuksia, koska siirtoverkonhaltijoilla on välineet kyseisten arviointien suorittamiseen. Kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto ENTSOG voi suorittaa EU:n laajuiset simuloinnit osana asetuksessa (EY) N:o 715/2009 edellytetyjä vuosittaisia kaasun kesä- ja talvitoimitusnäkymiä. Ne voivat auttaa määrittämään kustannustehokkaita toimenpiteitä mahdollisten haitallisten vaikutusten minimoimiseksi.

2. Vaikutus sidosryhmiin, erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin

⁹ Hydraulinen laskenta on tulosta simuloinnista, jossa käytetään matemaattista mallia, joka kuvaa kaasun siirron (kansallisessa tai alueellisessa) verkossa ottaen huomioon sen topologia ja fyysiset ominaisuudet. Mallissa otetaan huomioon paineeseen liittyvät rajoitukset toimituspisteissä. Käyttämällä N-1-skenaariota simulointia, jossa noudatetaan hydraulista mallia, voidaan tietää, voiko järjestelmässä käytettävissä oleva kaasun saavuttaa kaikki toimituspisteet suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin häiriötilanteessa.

Yleisesti vaihtoehto 3 olisi hyvä markkinatoimijoiden ja kuluttajien kannalta. Toimitusvarmuusnormiin liittyvien toimenpiteiden paremmalla valvonnalla varmistetaan sääntöjen noudattaminen avoimella ja kustannustehokkaalla tavalla. Monet julkiseen kuulemiseen vastanneet teollisuuden edustajat totesivat, että he halusivat enemmän avoimuutta ja täysin perusteltuja toimenpiteitä, jotka arvioidaan tai testataan säännöllisesti.

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat edelleen "suojattuja asiakkaita", mikäli jäsenvaltio niin päättää, joten tämä vaihtoehto ei vaikuta niihin haitallisesti. Tässä vaihtoehdossa suurin ero on se, että ne eivät enää välttämättä kuulu **yhteisvastuuperiaatteen piiriin**. On kuitenkin syytä muistaa, että tämän periaatteen tarkoituksena on varmistaa jatkuva kaasuntoimitus kotitalouksille ja välttämättömät sosiaalipalvelut hätätapauksissa. Tähän mekanismiin turvaututaan viimeisenä keinona ja sitä on tarkoitus käyttää ainostaan äärimmäisissä kaasupulassa. Vaikka tarkistetulla asetuksella pyritään välttämään tällaisia tilanteita, niihin on kuitenkin varauduttava.

3. Sisämarkkinoiden loppuunsaattaminen

Vaihtoehdon 3 avulla saadaan todennäköisesti sisämarkkinat toimimaan paremmin. Ehdotetuilla toimenpiteillä vähennetään huomattavasti riskiä tilanteessa, jossa kansalliset toimitusvarmuuden varmistamiseen tähtäävät toimenpiteet vääristävät kilpailua tai johtavat ulkomaalaisten syrjintään. Ensinnäkin jäsenvaltioiden tekemillä uusilla, muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä koskevilla pakollisilla vaikutustenarvioinneilla olisi estettävä se, että haitalliset toimenpiteet tulevat voimaan ja sisällytetään suunnitelmiin. Myös alueella olevat muut jäsenvaltiot tarkastelevat nykyisiä toimenpiteitä. Näin pyritään välttämään tilanteet, joissa yhdessä maassa toteutetuilla toimenpiteillä on negatiivisia heijastusvaikutuksia naapurimaihin. Toiseksi vertaisarviointiprosessin ja komission valvonnan avulla olisi helpommin määritettävä ja eliminotava toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvia ongelmia.

• Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen

Ehdotus lisää hallinnollista taakkaa rajoitetusti. Yksi hallinnollisen taakan pääasiallisista lähteistä olisi alueellisten riskinarviointien, alueellisten ennaltaehkäisysuunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laatiminen. Kuitenkin koska vaihtoehto 3 perustuu nykyisille pakollisille suunnitelmia koskeville alueellisille kuulemisille ja siinä asetetaan selkeämmät puitteet tuloksetta alueelliselle yhteistyölle ja koordinaatiolle, hallinnollinen taakka ei lisäännä merkittävästi. Tämä ratkaisu on sekä teknisesti että oikeudellisesti mahdollinen. Tästä ovat osoituksena esimerkiksi Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin yhteiset ennaltaehkäisysuunnitelmat ja Baltian maiden ja Suomen yhteinen raportti vuoden 2014 stressitestistä.

Jotta suunnitelmat voidaan panna täytäntöön ajoissa, velvollisuudet ja aikataulut on määritettävä selkeästi. Tämä voidaan saavuttaa eri tavoin. Joissakin tapauksissa käytetään sihteeristöä, kun taas jotkin jäsenvaltiot ovat aiemmin valinneet tiettyä suunnitelmaa koskevien tehtävien kierrätyksen. Komissio on valmis tarjoamaan ohjausta ja helpottaa prosessia tarvittavalla tavalla. Se on jo tehnyt näin Focus Groups -stressitestin aikana ja Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliittäjäsuunnitelman (BEMIP) kohderyhmässä Baltian maiden ja Suomen välisen yhteistyön osalta.

Hallinnollinen taakka lisääntyy pakostakin, vaikka alueelliset suunnitelmat korvaisivat kansalliset suunnitelmat, jolloin vältetään tehtävien päällekkäisyys. Voitaisiin myös väittää, että suunnitelmista sopiminen alueellisella tasolla vie enemmän aikaa ja edellyttää lisäjärjestelyitä. Sen vuoksi ja lisätaakan rajoittamiseksi alueellista riskinarviointia ja

alueellisia suunnitelmia voitaisiin päivittää joka neljäs vuosi joka toisen vuoden sijaan, kuten nykyisessä asetuksessa säädetään.

Tämän asetuksen mukaisten suunnitelmien olisi oltava yhdenmukaisia energiaunionin strategisen suunnittelun ja raportointivälineiden kanssa. Tämän asetuksen mukaisesti laadittavat hätäsuunnitelmat ja ennaltaehkäisy-suunnitelmat eivät kuitenkaan ole poliittisia asiakirjoja, joissa esitetään strategisia poliittisia valintoja. Ne ovat luonteeltaan teknisiä, ja niiden tarkoituksena on estää hätätapauksen syntymistä ja laajenemista sekä lieventää niiden vaikutuksia.

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio valvoo sitä, miten jäsenvaltiot panevat täytäntöön kaasun toimitusvarmuutta koskevalla asetuksella tehdyt muutokset. Vahvemmalla roolilla ja valvonta- ja seurantavaltuuksilla olisi taattava se, että sääntöjä noudatetaan paremmin kaikkialla EU:ssa. Tarvittaessa komissio tarjoaa jäsenvaltioille apua lainsäädännön muutosten toimeenpanossa kaikille jäsenvaltioille järjestettävillä työpajoilla tai jäsenvaltioiden sitä pyytäessä kahdenkeskisissä kokouksissa. Komissio käynnistää tarvittaessa SEUT-sopimuksen 258 artiklassa tarkoitetun menettelyn, jos jokin jäsenvaltio ei täytä unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa ja soveltamista koskevaa velvollisuuttaan.

Komissio myös jatkuvasti seuraa toimitusvarmuutta EU:ssa ja raportoi säännöllisesti kaasualan koordinoitiryhmälle.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Tarkistettu asetus sisältää seuraavat osat:

1. Parempi alueellinen yhteistyö ja koordinaatio kaikkein kustannustehokkaimpana lähestymistapana toimitusvarmuuden parantamiseen eri puolilla EU:ta:

- Pakolliset alueelliset alueelliset ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat ("suunnitelmat") ja alueelliset riskinarvioinnit, jotka laaditaan yhdessä asetuksen liitteissä esitettyjen pakollisten mallien perusteella.

- Asetuksen liitteessä I esitetään perustana alueelliselle yhteistyölle alueiden kokoonpanoa 3 artiklan 7 kohdassa esitettyjen perusteiden pohjalta (kuten vaikutustenarvioinnin vaihtoehtoon 2 sisältyvässä kartassa esitetään). Komissio katsoo, että tämä ehdotus on paras tapa varmistaa kaasutoimitukset hätätapauksessa. Se perustuu nykyisille jäsenvaltioiden ja komission

perustamille alueellisille yhteistyörakenteille, erityisesti Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista annetussa asetuksessa (EU) N:o 347/2013¹⁰ (TEN-E-asetus) perustetuille alueellisille ryhmille. Kuitenkin koska tällä asetuksella ja TEN-E-asetuksella on eri tavoitteet, alueellisten ryhmien kokoa ja kokoonpanoa on muutettu. Tämän asetuksen soveltamiseksi alueellisia ryhmiä muodostettaessa olisi otettava seuraavat 3 artiklan 7 kohdassa määritetyt perusteet: toimitusmallit; nykyiset ja suunnitellut yhteenliittännät ja yhteenliittäntäkapasiteetti jäsenvaltioiden välillä; markkinoiden kehittyminen ja kypsyyt; nykyiset alueelliset yhteistyörakenteet; ja alueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden määrä, jonka olisi oltava rajallinen, jotta järjestelyt toimivat.

Esimerkiksi luoteinen alue (Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti) perustuu näiden kahden maan nykyiseen yhteistyöhön. Perusteena useimpien alueiden (eteläinen kaasukäytävä, keskinen Itä-Eurooppa, Kaakkois-Eurooppa, Itämeren energiamarkkinat I ja II) muodostamiselle on toimitusmalli tapauksessa, jossa kaasuntoimitus Venäjältä häiriintyy. Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntainen alue (Belgia, Ranska, Luxemburg, Espanja, Alankomaat ja Portugali) heijastaa sitä, että kaasumarkkinat tässä osassa EU:ta ovat kypsät ja kehittyneet. Tämä voi olla paras tapa välttää hätätapausta, tai mikäli sellainen syntyy, lieventää sen vaikutuksia.

- Alueellisista suunnitelmista tehdään vertaisarviointi. Komissio järjestää arvioinnin ja valitsee kunkin vertaistaisarviointiryhmän jäsenet (yksi kultakin alueelta) jäsenvaltioiden esittämistä ehdokkaista. Se osallistuu vertaisarviointeihin tarkkailijana.

- Kaasualan koordinoitiryhmä keskustelee suunnitelmista vertaisarvioinnin tulosten perusteella sen varmistamiseksi, että eri alueita koskevat suunnitelmat ovat keskenään johdonmukaisia.

- Prosessin lopussa komissio voi komission päätöksillä vaatia muutoksia suunnitelmiin ja lopuksi hyväksyä suunnitelmat.

2. Yksityiskohtaisemmat velvollisuudet sen varmistamiseksi, että tarvittava infrastruktuuri on käytettävissä:

- N-1-laskelmaan on liitettävä kansallinen hydraulinen laskenta ja ENTSGin laatimat EU:n laajuiset simulaatiot, jotka ovat samanlaiset kuin kesän 2014 stressitestejä varten laaditut.

- Vastakkaisvirtauksen osalta kaikki yhteenliittäntäpisteet on varustettava pysyvällä vastakkaisvirtauskapasiteetilla, ellei niille ole myönnetty poikkeusta.

i) Toimivaltaiset viranomaiset yhteenliittäntäpisteiden molemmilla puolilla tekevät yhteisen päätöksen, jolla joko myönnetään poikkeus tai päätetään perustettavasta kapasiteettitasosta, kuultuaan muita jäsenvaltioita kaasun toimituskäytävän varrella, komissiota ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston johtokuntaa (ACER).

ii) ACERin on annettava lausunto toimivaltaisten viranomaisten yhteisestä päätöksestä.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

iii) Komissio voi tehdä päätöksen, jolloin se ottaa huomioon ACERin lausunnon ja vaatii muutoksia toimivaltaisten viranomaisten yhteiseen päätökseen. Komission valtuudet tehdä päätös tällä alalla eivät enää rajoitu tapauksiin, joissa jäsenvaltioiden välillä esiintyy erimielisyyttä.

iv) Jos tietyn ajan kuluessa ei ole tehty yhteistä päätöstä, ACER tekee päätöksen, joka sisältää ehdotuksen poikkeuksesta tai tietystä vastakkaisvirtauskapasiteetista. ACERin päätös muodostaa perustan komission päätökselle, joka sisältää edellytykset poikkeukselle tai tietylle kapasiteetille.

v) Nykyisiä poikkeuksia on tarkasteltava uuden menettelyn mukaisesti.

3. Parempi riskienarviointi ja riskien ehkäiseminen

- Tietojen parempi saanti:

- Rajallinen lisäys niihin sopimustietoihin, joista komissio saa automaattisesti tiedon nykyisten järjestelyjen perusteella (eli vähintään päivittäiset, kuukausittaiset ja vuosittaiset kaasumäärät). Näitä tietoja ei enää toimiteta yhdistetyssä muodossa.

ii) Toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet pyytää maakaasuyhtiöitä hätätilan edellä mutta asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa (esim. mahdollisen uhkan vallitessa) lisätietoja, myös sopimuksia koskevia tietoja. Komissio voi pyytää kyseisiä tietoja, ja se voi myös käynnistää toimivaltaisten viranomaisten pyyntöjä. Tämä säännös perustuu komission kokemuksiin talvesta 2014–2015. Komissio havaitsi vähentymistä Venäjältä tulevissa kaasun toimituksissa joillekin EU:n kaasuyrityksille. Se sai kuitenkin ainoastaan rajallisesti tietoja, joiden perusteella se voi arvioida tätä kehitystä, koska toimivaltaisilla viranomaisilla ei ollut oikeudellista perustaa pyytää kyseessä olevia kaasuyrityksiä toimittamaan sellaisia spesifisiä tietoja, koska tilannetta ei voitu pitää hätätilanteena.

iii) Maakaasualan yrityksiin on ilmoitettava toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle ja komissiolle automaattisesti kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisistä sopimuksista heti kun ne on allekirjoitettu tai kun niitä muutetaan. Toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisiä sopimuksia ovat pitkän aikavälin sopimukset (voimassa yli vuoden), jotka vastaavat joko yksin tai yhdessä saman EU:n ulkopuolisen toimittajan tai sen sidosyritysten kanssa tehtyjen sopimusten kanssa yli 40 prosenttia vuosittaisesta maakaasun toimituksesta kyseisessä jäsenvaltiossa yhteen maakaasualan yritykseen tai sen sidosyrityksiin.

iv) Automaattinen ilmoittaminen käynnistyy, kun sopimus, joka täyttää kynnysarvoa koskevan perusteen, tehdään tai kun sitä muutetaan. Kuitenkin jopa sopimuksilla, jotka eivät täytä tätä perustetta, voi olla merkitystä kaasutoimitusvarmuustilanteen arvioinnissa. Vaikka markkinat ovat kehittyneet siten, että hyvin pitkäaikaiset sopimukset ovat nyt harvinaisia, niitä on edelleen. Mikäli pitkän aikavälin sopimus tehdään juuri ennen tämän asetuksen voimaantuloa, sitä ei koske automaattinen velvoite ilmoittaa siitä kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle ja komissiolle. Mikäli lisäksi tällainen sopimus sisältää määräyksen, joka yhdistää hinnan kaasukauppakeskushintaan, sitä ei välttämättä muuteta vuosikausiin. Toisin sanoen myöskaan automaattista velvoitetta ilmoittaa muutoksista ei sovelleta.

Tässä tilanteessa komissio ja toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat valtuudet pyytää sitä, että sopimuksista ilmoitetaan, vaikka niitä ei olisi tarkistettu tai vaikka ne eivät täytä kynnysarvoa koskevaa perustetta. Tämän vuoksi asianmukaisesti perustelluissa tilanteissa (kuten edellä

kuvatuissa tapauksissa) komissio tai toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää sopimuksia koskevia ilmoituksia, jos kyseisiä sopimuksia tarvitaan, jotta voidaan tehdä kattava arviointi sopimuskehityksen vaikutuksesta toimitusvarmuuteen tietyssä jäsenvaltiossa, tietyllä alueella tai koko EU:ssa, ja erityisesti riskinarviointeja, alueellisia ennaltaehkäisysuunnitelmia ja hätäsuunnitelmia varten.

Koska toimivaltaisten viranomaisten tai komission tekemä pyyntö voi kattaa koko sopimuksen, toimivaltaiset viranomaiset voivat myös saada tiedot hinnoista. Komissio voi tämän jälkeen käyttää sopimuksista saadut tiedot arvioidessaan toimitusvarmuustilannetta koko EU:ssa ja erityisesti arvioidessaan ennaltaehkäisysuunnitelmia ja hätäsuunnitelmia. Jos maakaasualan yritys ei noudata ilmoitusvelvollisuuttaan, komissio voi käynnistää rikkomusmenettelyn sellaista jäsenvaltiota vastaan, jonka toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet saada sopimus tai pyytää sitä.

Se, että komissiolla on tästä lähtien paremmat mahdollisuudet saada tietoa kaupallisista sopimuksista, ei millään tavoin vaikuta kaasumarkkinoiden jatkuvaan seurantaan. Komissio puuttuu tilanteeseen, mikäli havaitaan markkinoiden väärinkäytöksiä.

- Velvoite arvioida riskinarvioinnissa kaikki merkitykselliset riskit, kuten luonnonkatastrofit ja teknologiset, kaupalliset, rahoitukseen liittyvät, sosiaaliset, poliittiset ja markkinoihin liittyvät riskit. Suunnitelmissa olisi esitettävä tehokkaat, oikeasuhteiset ja syrjimättömät toimenpiteet kaikkien merkityksellisten riskien käsittelemiseksi. Tämän velvoitteen tarkoitus on parantaa avoimuutta ja edistää parhaiden käytäntöjen jakamista.

4. Valvonnan lisääminen koskien velvoitteita, jotka koskevat kaasun toimittamista tiettyihin luokkiin kuuluville kuluttajille jopa haastavissa olosuhteissa (**toimitusnormi**).

- Ei muutosta tämänhetkisessä asetuksessa määritettyyn toimitusnormiin, joka takaa suojaetuille asiakkaille keskeytymättömän kaasun toimituksen vähintään 7 tai 30 kalenteripäiväksi, riippuen määritetystä skenaariosta, jopa kun toimitukset ovat niukkoja ja/tai kysyntä on poikkeuksellisen korkeata.

- Nykyisten kansallisten toimenpiteiden parempi komission valvonta, jotta noudatetaan toimitusvelvoitetta (suunnitelmia koskevien komission päätösten kautta) ja vältetään liian vähäinen tai liiallinen suojelu, joka voisi vaikuttaa haitallisesti haavoittuvampiin jäsenvaltioihin.

- Uusista muista kuin markkinapohjaisista, toimitusnormin noudattamiseen tähtäävistä toimenpiteistä tehdään julkinen vaikutusten arviointi ja niistä on ilmoitettava komissiolle, joka arvioi niiden oikeasuhteisuuden ja niiden vaikutuksen sisämarkkinoihin ja muiden jäsenvaltioiden toimitusvarmuuteen. Komissio voi tehdä päätöksen, jossa vaaditaan muutoksia toimenpiteisiin. Toimenpiteet eivät voi tulla voimaan mikäli ne eivät noudata komission päätöstä.

5. Asetukseen sisällytetään nimenomaisesti uusi **yhteisvastuuperiaate**.

- Jos, kuten asetuksessa sallitaan, jokin jäsenvaltio noudattaa tiukempaa toimitusnormia, joka voi vähentää kaasuvirtoja yhdestä maasta toiseen, mikä heikentää toimitusvarmuustilannetta naapurijäsenvaltiossa, tiukempi toimitusnormi on palautettava EU:n oletustasolle (joka takaa palvelun kaikille suojaetuille asiakkaille) hätätilanteessa.

- Yhteisvastuuperiaatteen soveltaminen jäsenvaltioiden sopimien teknisten ja hallinnollisten järjestelyjen perusteella on pakollista. Muille kuin kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämmölle ei voida jatkaa kaasun toimittamista tietyssä jäsenvaltiossa (jopa silloin, kuin siellä ei ole hätätilannetta) niin kauan kuin kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämmölle ei toimiteta kaasua hätätilanteessa olevassa toisessa jäsenvaltiossa, johon ensimmäisen maan siirtoverkko on yhdistetty.

6. Suojattujen asiakkaiden määritelmä säilytetään (eli pienet ja keskisuuret yritykset voidaan katsoa suojatuiksi asiakkaiksi, jos jäsenvaltio niin päättää). Jäsenvaltioiden on kuitenkin otettava osana suunnitelmiaan käyttöön toimenpiteitä, joilla käsitellään teknisiä kysymyksiä ja vältetään se, että muut asiakkaat kuluttavat kaasua, joka on tarkoitettu suojatuille asiakkaille. Jäsenvaltiot voivat päättää näiden toimenpiteiden luonteesta.

7. Asetuksen soveltaminen energiayhteisön sopimuspuolten ja EU:n jäsenvaltioiden välillä. Tarkistettu asetus sisältää EU:n jäsenvaltioiden spesifiset luonteeltaan rajat ylittävät velvoitteet sopimuspuolia kohtaan, ja niiden jälkeen energiayhteisössä olisi hyväksyttävä yhteinen toimi, jolla hyväksytään asetus ja sisällytetään se energiayhteisöön sekä otetaan käyttöön energiayhteisön sopimuspuolten vastavuoroiset velvoitteet suhteessa jäsenvaltioihin. Näitä velvoitteita sovelletaan vasta, kun komissio tekee päätöksen, jolla varmistetaan kunkin sopimuspuolen ja jäsenvaltioiden välisen vastavuoroisen velvoitteen soveltaminen. Velvoite liittyy riskinarvioinnin, riskien ennaltaehkäisemisen sekä hätätoimenpiteiden puitteisiin.

8. Yhteisostomekanismien osalta asetuksessa tehdään selväksi, että jäsenvaltiot ja maakaasualan yritykset voivat vapaasti hyödyntää maakaasun yhteisostoista mahdollisesti saatavia etuja tilanteissa, joissa kaasunsaanti vaikeutuu. Tällaiset mekanismit olisivat WTO:n ja EU:n kilpailusääntöjen mukaisia ja vastaisivat komission ohjeita erityisesti horisontaalista yhteistyötä koskevista sopimuksista.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja asetuksen (EU) 994/2010 kumoamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹¹,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹²,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Maakaasu on olennainen osa Euroopan unionin energiahuoltoa. Suuri osa kaasusta tuodaan unioniin sen ulkopuolisista maista.
- (2) Merkittävä häiriö unionin kaasunsaannissa voi vaikuttaa kaikkiin jäsenvaltioihin, koko unioniin ja Ateenassa 25 päivänä lokakuuta 2005 allekirjoitetun energiayhteisön perustamissopimuksen sopimuspuoliin. Se voi myös aiheuttaa vakavia taloudellisia vahinkoja unionin talouteen ja sillä voi olla vakavia sosiaalisia seurauksia erityisesti heikommassa asemassa oleville asiakasryhmille.
- (3) Tällä asetuksella pyritään varmistamaan, että toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet kaasun jatkuvan saannin varmistamiseksi kaikkialla unionissa erityisesti suojelemaan asiakkaille vaikeiden ilmasto-olojen ja toimitushäiriöiden varalta. Nämä tavoitteet olisi saavutettava kaikkein kustannustehokkaimpien toimien avulla ja siten, ettei vääristetä energiamarkkinoiden toimintaa.
- (4) Toimista kaasunsaannin turvaamiseksi 20 lokakuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 994/2010 on jo ollut merkittävä positiivinen vaikutus kaasunsaannin turvaamiseen unionissa sekä ennaltavaraautumisen että vaikutusten lieventämisen kannalta. Jäsenvaltiot ovat paremmin valmistautuneita kohtaamaan kaasuntoimituskriisin nyt, kun niiden on laadittava suunnitelmat, jotka sisältävät muun muassa ennaltaehkäisy- ja hätätoimenpiteet, ja ne ovat nyt paremmin suojattuja, kun niiden on täytettävä erinäisiä infrastruktuurikapasiteettiin ja kaasuntoimitukseen liittyviä velvoitteita. Kuitenkin lokakuussa 2014 laaditussa

¹¹ EUVL C , , s . .¹² EUVL C , , s . .

asetuksen (EU) N:o 994/2010 täytäntöönpanokertomuksessa tuotiin esiin alueita, joilla parantamalla asetusta voitaisiin entisestään vahvistaa unionin toimitusvarmuutta.

- (5) Vuoden 2014 annetussa komission tiedonannossa kaasujärjestelmän lyhyen aikavälin häiriönsietokyvystä¹³ analysoitiin vaikutuksia, joita syntyisi, jos Venäjältä tulevat kaasutoimitukset loppuisivat osittain tai kokonaan, ja tultiin siihen tulokseen, että puhtaasti kansalliset lähestymistavat eivät ole kovinkaan tehokkaita vakavan häiriön sattuessa, kun otetaan huomioon niiden soveltamisala, joka on lähtökohtaisesti rajallinen. Stressitesti osoitti, kuinka suuremmassa määrin yhteistyöhön perustuva lähestymistapa jäsenvaltioiden keskuudessa voisi merkittävästi vähentää erittäin vakavien häiriöskenaarioiden vaikutuksia kaikkein haavoittuvimmissa jäsenvaltioissa.
- (6) Helmikuussa 2015 annetussa komission tiedonannossa "Joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospolitiikkaa koskeva puitestrategia"¹⁴ korostetaan, että energiaunioni pohjautuu yhteisvastuuseen ja luottamukseen, jotka ovat välttämätön osa energiaturvallisuutta. Tällä asetuksella olisi pyrittävä vahvistamaan yhteisvastuuta ja luottamusta jäsenvaltioiden välillä, ja sillä olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, joita tarvitaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin valmistellaan energiaunionin täytäntöönpanoa.
- (7) Hyvin toimivat kaasun sisämarkkinat takaavat parhaan energianturvallisuuden eri puolilla unionia ja auttavat parhaiten vähentämään yksittäisten jäsenvaltioiden alttiutta toimitushäiriöiden haitallisille vaikutuksille. Jos tietyn jäsenvaltion toimitusvarmuus on uhattuna, on olemassa riski siitä, että kyseisen jäsenvaltion yksipuolisesti määrittelemät toimenpiteet voivat vaarantaa kaasun sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan ja haitata kaasutoimituksia asiakkaille muissa jäsenvaltioissa. Jotta kaasun sisämarkkinat voisivat toimia myös kaasunsaannin vaikeutuessa, on tarpeen säätää yhteisvastuusta ja koordinaatiosta toimituskatkosten varalta. Tämä koskee sekä ennaltaehkäiseviä toimia että toimitusten tosiasiallisten katkosten johdosta toteutettavia toimia.
- (8) Tähän mennessä ei ole täysin hyödynnetty potentiaalia, jota liittyy alueellisen yhteistyön kautta toteutettaviin tehokkaampiin ja edullisempiin toimenpiteisiin. Tämä ei liity ainoastaan kansallisten lieventämistoimien vaan myös kansallisten ennaltaehkäisevien toimenpiteiden parempaan koordinointiin hätätilanteissa, kuten kansalliseen varastointiin tai nesteytettyyn maakaasuun liittyviin toimiin, jotka voivat tietyillä alueilla olla strategisesti merkittäviä.
- (9) Yhteisvastuun hengessä toteutettavan alueellisen yhteistyön, jossa ovat mukana viranomaiset ja maakaasualan yritykset, olisi oltava tämän asetuksen ohjaava periaate, jotta määritetään asiaan liittyvät riskit kullakin alueella ja optimoidaan koordinoitujen toimenpiteiden edut riskien vaikutusten lieventämiseksi ja unionin kuluttajien kannalta kaikkein kustannustehokkaimpien toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi.
- (10) Tietyt asiakkaat, kotitaloudet ja keskeisiä sosiaalipalveluja tarjoavat asiakkaat, ovat erityisen haavoittuvia ja tarvitsevat mahdollisesti yhteiskunnan suojelua. Tällaisten suojattujen asiakkaiden laaja määritelmä ei saisi olla ristiriidassa unionin yhteisvastuumekanismien kanssa.

¹³ COM(2014) 654 final.

¹⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille, COM(2015) 80 final.

- (11) Vastuun toimitusvarmuudesta olisi jakauduttava maakaasualan yritysten, toimivaltaisten viranomaistensa kautta toimivien jäsenvaltioiden sekä komission välille niiden valtuuksien puitteissa. Tällainen jaettu vastuu edellyttää erittäin läheistä yhteistyötä näiden osapuolten välillä. Kaasua sähköntuotanto- tai teollisuustarkoituksiin käyttävillä asiakkailla voi kuitenkin olla tärkeä asema kaasunsaannin varmistamisessa, sillä ne kykenevät reagoimaan kriisiin kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä, kuten keskeytettävissä olevilla sopimuksilla ja polttoaineen vaihtamisella toiseen, mikä vaikuttaa suoraan tarjonnan ja kysynnän väliseen tasapainoon.
- (12) Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/73/EY¹⁵ säädetään, toimivaltaisten viranomaisten olisi tässä asetuksessa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan tarvittaessa tehtävä tiivistä yhteistyötä muiden asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten ja erityisesti kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa.
- (13) Infrastruktuurinormin olisi velvoitettava jäsenvaltiot ylläpitämään infrastruktuurin vähimmäistasoa, jotta varmistetaan järjestelmän redundanssikyky tapauksessa, jossa yksittäisen laajimman infrastruktuurin toiminta häiriintyy. Koska analyysi, jossa viitataan N-1-indikaattoriin, muodostaa puhtaasti kapasiteettiperusteisen lähestymistavan, N-1-laskennan tuloksia olisi täydennettävä yksityiskohtaisella analyysillä, jossa otetaan huomioon myös kaasuvirrat.
- (14) Asetuksessa (EU) N:o 994/2010 edellytetään, että siirtoverkon haltijoiden on mahdollistettava pysyvä kaksisuuntainen kapasiteetti kaikissa jäsenvaltioiden välisissä rajat ylittävissä yhteenliitännöissä lukuun ottamatta tapauksia, joissa on myönnetty poikkeus. Asetuksella pyritään varmistamaan, että pysyvästä kaksisuuntaisesta kapasiteetista saatavat mahdolliset edut otetaan aina huomioon suunniteltaessa yhdysputkea. Kaksisuuntaista kapasiteettia voidaan käyttää kaasun toimittamisessa naapurijäsenvaltioihin ja muihin kaasun toimituskäytävän varrella oleviin valtioihin. Pysyvän kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisesta saatavan toimitusvarmuuden edut on sen vuoksi nähtävä laajemmasta näkökulmasta yhteisvastuun ja paremman yhteistyön hengessä. Kustannustehokkuusanalyysi, jossa otetaan huomioon koko siirtokäytävä, olisi sen vuoksi tehtävä harkittaessa, olisiko kaksisuuntainen kapasiteetti toteutettava. Toimivaltaisia viranomaisia olisi näin ollen vaadittava tarkastelemaan uudelleen asetuksen (EU) 994/2010 nojalla myönnettyjä poikkeuksia alueellisten riskinarviointien tulosten perusteella.
- (15) Neuvoston direktiivissä 2008/114/EY¹⁶ säädetään prosessista, jolla pyritään parantamaan yksilöityjen eurooppalaisten kriittisten infrastruktuurien, muun muassa tiettyjen kaasuinfrastukturien, suojaamista unionissa. Direktiivi 2008/114/EY auttaa yhdessä tämän asetuksen kanssa luomaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan energiaturvallisuuteen unionissa.
- (16) Asetuksessa säädetään riittävässä määrin yhdenmukaistetut toimitusvarmuusnormit, jotka kattaisivat vähintäänkin tammikuussa 2009 ilmenneen kaltaiset tapaukset. Tuolloin kaasutoimitus Venäjältä häiriintyi. Näissä normeissa otetaan huomioon

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

¹⁶ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

jäsenvaltioiden erot, direktiivin 2009/73/EY 3 artiklassa tarkoitetut julkisen palvelun velvoitteet ja kuluttajansuojatoimenpiteet. Toimitusvarmuusnormien olisi oltava vakaita, jotta voidaan taata tarvittava oikeusvarmuus, ne olisi määriteltävä selkeästi eikä niillä saisi asettaa kohtuutonta tai suhteetonta taakkaa maakaasualan yrityksille. Näillä normeilla olisi myös turvattava se, että unionin maakaasualan yritykset voivat tarjota jäsenvaltioiden kuluttajille palvelujaan tasapuolisesti.

- (17) Alueellinen lähestymistapa riskien arviointiin sekä ennaltaehkäisevien toimien ja vaikutusten lieventämiseksi toteutettavien toimien määrittämiseen ja vahvistamiseen mahdollistaa toimien koordinoinnin, mistä saadaan merkittäviä etuja toimenpiteiden tehokkuuden ja resurssien optimoinnin kannalta. Tämä koskee erityisesti toimia, joilla on tarkoitus taata jatkuva toimitus haastavissa olosuhteissa suojatuille asiakkaille, sekä toimia, joilla lievennetään hätätilanteen vaikutuksia. Korreloivien riskien arviointi alueellisella tasolla ja siten kattavammin ja tarkemmin varmistaa sen, että jäsenvaltiot ovat paremmin valmistautuneita kriiseihin. Lisäksi koordinoitu ja ennalta sovittu toimitusvarmuutta koskeva lähestymistapa varmistaa hätätilanteessa johdonmukaiset toimet ja vähentää riskiä kielteisistä heijastusvaikutuksista, joita puhtaasti kansallisilla toimilla voisi olla naapurijäsenvaltioihin.
- (18) Alueiden määrittäminen perustuu mahdollisuuksien mukaan nykyisiin jäsenvaltioiden ja komission perustamiin alueellisiin yhteistyörakenteisiin, erityisesti Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista annetussa asetuksessa (EU) N:o 347/2013¹⁷ (TEN-E-asetus) perustettuihin alueellisiin ryhmiin. Kuitenkin koska tällä asetuksella ja TEN-E-asetuksella on erilaiset tavoitteet, alueelliset ryhmät voivat erota kokonsa ja kokoonpanonsa puolesta.
- (19) Tämän asetuksen soveltamiseksi alueellisia ryhmiä muodostettaessa olisi otettava seuraavat perusteet: toimitusmallit, nykyiset ja suunnitellut yhteenliittännät ja yhteenliittäntäkapasiteetti jäsenvaltioiden välillä, markkinoiden kehittyminen ja kypsyys, nykyiset alueelliset yhteistyörakenteet ja alueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden määrä, jonka olisi oltava rajallinen, jotta järjestelyt toimivat.
- (20) Jotta alueellinen yhteistyö voitaisiin toteuttaa, jäsenvaltioiden olisi luotava yhteistyömekanismi kullakin alueella. Kyseinen mekanismi tai mekanismit olisi laadittava riittävän ajoissa, jotta voidaan tehdä riskinarviointi ja laatia merkitykselliset suunnitelmat alueellisella tasolla. Jäsenvaltiot ovat vapaita sopiaan tietyille alueelle parhaimmin sopivasta yhteistyömekanismista. Komissiolla olisi oltava edistävä rooli yleisessä prosessissa ja sen olisi jaettava parhaita käytäntöjä alueellisen yhteistyön järjestämisessä, esimerkiksi koordinoitujen kierrättämisen, tietyllä alueella eri asiakirjojen laatimiseksi tai elinten perustamiseksi tätä tarkoitusta varten. Kun yhteistyömekanismia ei ole, komissio voi ehdottaa sopivaa yhteistyömekanismia tiettyä aluetta varten.
- (21) Tehdessään kattavaa, alueellisella tasolla suoritettavaa riskinarviointia toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava luonnolliset, teknologiset, kaupalliset, rahoitukseen liittyvät, sosiaaliset, poliittiset ja markkinoihin liittyvät sekä muut merkitykselliset riskit, mukaan lukien tarvittaessa yksittäisen suurimman toimittajan toimitusten häiriintyminen. Kaikkia riskejä olisi käsiteltävä tehokkailla, oikeasuhteisilla ja

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusta (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

syrjimättömillä toimenpiteillä, jotka olisi laadittava ennaltaehkäisyä koskevan suunnitelman ja hätäsuunnitelman yhteydessä. Riskinarvioinnin tulosten olisi myös vaikutettava kaikkiin päätöksen N:o 1313/2013/EU¹⁸ 6 artiklassa tarkoitettuihin riskinarviointeihin.

- (22) Tietojen hankkimiseksi riskinarviointia varten kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO', olisi yhdessä kaasualan koordinoitiryhmän ja sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (Sähkö-ENTSO) kanssa tehtävä vuonna 2014 suoritettua stressitestin kaltaisia unionin laajuisia simulaatioita.
- (23) Korkeimman valmiustason varmistamiseksi ja toimitushäiriöiden välttämiseksi ja, mikäli niitä kuitenkin esiintyy, niiden vaikutusten lieventämiseksi, tietyn alueen toimivaltaisten viranomaisten on laadittava sidosryhmien kuulemisen jälkeen ennaltaehkäisy-suunnitelmia ja hätäsuunnitelmia. Alueellisissa suunnitelmissa olisi otettava huomioon kunkin jäsenvaltion erityispiirteet. Niissä olisi myös selkeästi määritettävä maakaasualan yritysten ja toimivaltaisten viranomaisten asema ja vastuut. Laadittavissa kansallisissa toimenpiteissä olisi otettava täysimääräisesti huomioon ennaltaehkäisy-suunnitelmissa ja hätäsuunnitelmissa esitetyt alueelliset toimenpiteet. Ne olisi suunniteltava niin, että kansallisia riskejä käsitellään tavalla, jossa hyödynnetään täysin alueellisen yhteistyön tarjoamat hyödyt. Suunnitelmien olisi oltava luonteeltaan teknisiä ja operationaalisia, ja niillä olisi voitava auttaa ehkäisemään hätätilanteen esiintymistä tai laajentumista ja lievittämään sen vaikutuksia. Suunnitelmissa olisi otettava huomioon sähköjärjestelmien turvallisuus, ja niiden olisi oltava yhdenmukaisia energiaunionin strategisen suunnittelun ja raportointivälineiden kanssa.
- (24) Maakaasualan yritysten ja toimivaltaisten viranomaisten asema ja vastuut olisi sen vuoksi määriteltävä täsmällisesti, jotta kaasun sisämarkkinoiden toiminta voi jatkua asianmukaisesti, erityisesti toimitushäiriö- ja kriisitilanteissa. Tämä asema ja vastuu olisi määriteltävä niin, että voidaan noudattaa kolmitasoista lähestymistapaa, joka käsittää ensin asianomaiset maakaasualan yritykset ja teollisuuden, sitten jäsenvaltiot kansallisella tai aluetasolla ja viimein unionin. Tällä asetuksella olisi voitava antaa maakaasualan yrityksille ja asiakkaille mahdollisuus turvautua häiriöistä selviytymiseksi markkinamekanismeihin niin pitkälle kuin se on mahdollista. Asetuksessa olisi kuitenkin myös säädettävä mekanismeista sellaisia tilanteita varten, joissa markkinat eivät yksinään enää pysty asianmukaisesti käsittelemään kaasunsaannin toimitushäiriöitä.
- (25) Toimituskriisin sattuessa markkinatoimijoille olisi annettava riittävät mahdollisuudet reagoida tilanteeseen markkinapohjaisin toimenpitein. Jos markkinapohjaiset toimenpiteet on käytetty ja ne eivät ole riittäviä, jäsenvaltioiden ja niiden toimivaltaisten viranomaisten olisi toteutettava toimenpiteitä toimituskriisin vaikutusten poistamiseksi tai lieventämiseksi.
- (26) Kun jäsenvaltiot suunnittelevat ottavansa käyttöön muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä, kyseisiin toimenpiteisiin olisi liitettävä kuvaus niiden taloudellisesta vaikutuksesta. Näin varmistetaan, että asiakkaille on heidän tarvitsemansa tiedot kyseisten toimenpiteiden kustannuksista ja että toimenpiteet ovat avoimia, erityisesti mitä tulee niiden osuuteen kaasun hinnasta.

¹⁸

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 24).

- (27) Maaliskuussa 2015 Eurooppa-neuvosto kehotti arvioimaan eri vaihtoehtoja vapaaehtoisen kysynnän yhdistämisen mekanismeiksi, joissa noudatettaisiin täysin WTO:n ja EU:n kilpailusääntöjä. Tämä mahdollistaisi sen, että jäsenvaltiot ja maakaasualan yritykset tarkastelisivat sitä, mitä etuja kyseisten sääntöjen mukaisella maakaasun yhteisostolla voi olla tilanteissa, joissa kaasunsaanti vaikeutuu.
- (28) Kysyntäpuolen toimenpiteillä (kuten polttoaineen vaihtamisella tai suurille teollisuuden asiakkaille toimitettavan kaasun vähentämisellä taloudellisesti tehokkaassa järjestyksessä) voi olla arvokas rooli energiaturvallisuuden varmistamisessa, jos toimenpiteitä voidaan soveltaa nopeasti ja kysyntää voidaan vähentää merkittävästi toimitusten häiriintyessä. Olisi tehtävä enemmän energian tehokkaan käytön edistämiseksi erityisesti silloin, kun tarvitaan kysyntäpuolen toimenpiteitä. Ehdotettujen kysyntä- ja tarjontapuolen toimenpiteiden ympäristövaikutukset on otettava huomioon siten, että mahdollisuuksien mukaan etusijalle asetetaan toimenpiteet, joilla on vähiten vaikutuksia ympäristöön. Samalla on otettava huomioon toimitusvarmuus ja kilpailunäkökohdat.
- (29) Toimivaltaisten viranomaisten olisi aina ennaltaehkäisysuunnitelmaa ja hätäsuunnitelmaa laatiessaan ja toteuttaessaan otettava huomioon kaasuverkon jatkuva turvallinen toiminta alueellisilla ja kansallisilla tasoilla. Niiden on käsiteltävä ja vahvistettava näissä suunnitelmissa verkon toimintaan vaikuttavat tekniset rajoitukset, mukaan luettuina mahdolliset tekniset ja turvallisuuteen liittyvät syyt, jotka voivat johtaa virtojen vähentymiseen hätätilanteessa.
- (30) Tietyillä unionin alueilla toimitetaan pienlämpöarvoista kaasua. Sitä ei sen ominaisuuksien vuoksi voida käyttää laitteissa, jotka on suunniteltu toimimaan suurlämpöarvoisella kaasulla. Suurlämpöarvoista kaasua on kuitenkin mahdollista käyttää laitteissa, jotka on suunniteltu toimimaan pienlämpöarvoisella kaasulla, jos kaasu on muunnettu pienlämpöarvoiseksi esimerkiksi lisäämällä siihen typpeä. Pienlämpöarvoisen kaasun erityisominaisuuksia olisi käsiteltävä kansallisella ja aluetasolla, ja ne olisi otettava huomioon riskiarvioinnissa sekä ennaltaehkäisysuunnitelmissa ja hätäsuunnitelmissa.
- (31) On tarpeen varmistaa hätätapauksessa toteutettavien toimien ennustettavuus ja antaa kaikille markkinatoimijoille riittävästi mahdollisuuksia reagoida ja valmistautua kyseisiin olosuhteisiin. Toimivaltaisten viranomaisten olisi sen vuoksi pääsääntöisesti pitäydyttävä hätäsuunnitelmassaan. Niiden olisi voitava asianmukaisesti perustelluissa poikkeusoloissa toteuttaa toimia, jotka poikkeavat näistä suunnitelmista. On myös tärkeää tehdä tavasta, jolla hätätapauksista ilmoitetaan, avoimempaa ja ennustettavampaa. Tiedoilla järjestelmän tasehallintapositiona (siirtoverkon yleinen tila), joiden puitteet asetetaan komission asetuksessa (EU) N:o 312/2014¹⁹, voi olla merkittävä rooli tässä yhteydessä. Näiden tietojen tulisi olla reaaliaikaisesti toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten sääntelyviranomaisten käytettävissä, jos viimeksi mainitut eivät ole toimivaltaisia viranomaisia.
- (32) Ennaltaehkäisysuunnitelmat ja hätäsuunnitelmat olisi päivitettävä säännöllisesti ja julkaistava. Niistä olisi tehtävä vertaisarviointi. Vertaisarviointiprosessi mahdollistaa sen, että varhaisessa vaiheessa havaitaan epäjohtonmukaisuudet ja toimenpiteet, jotka voisivat vaarantaa muiden jäsenvaltioiden toimitusvarmuuden, ja siten varmistetaan,

¹⁹

Komission asetus (EU) N:o 312/2014, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2014, kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta (EUVL L 91, 27.3.2014, s. 15.)

että eri alueiden suunnitelmat ovat johdonmukaisia keskenään. Se myös mahdollistaa sen, että jäsenvaltiot voivat jakaa parhaita käytäntöjä.

- (33) Sen varmistamiseksi, että hätäsuunnitelmat ovat aina ajan tasalla ja toimivia, jäsenvaltioiden olisi tehtävä suunnitelmien päivitysten välillä testejä simuloimalla voimakkaan ja keskimääräisen vaikutuksen skenaarioita ja toimia reaaliaikaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten olisi esitettävä testien tulokset kaasualan koordinoitiryhmässä.
- (34) Tarvitaan pakolliset kattavat mallit, jotka sisältävät kaikki riskinarvioinnin kattamat riskit ja kaikki ennaltaehkäisyä koskevien suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien osat, jotta voidaan helpottaa riskinarviointia ja suunnitelmien laatimista, niiden vertaisarviointia ja komission suorittamaa arviointia.
- (35) Jotta voidaan helpottaa viestintää jäsenvaltioiden ja komission välillä, riskinarvioinnit, ennaltaehkäisy-suunnitelmat, hätäsuunnitelmat ja kaikki muut tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat asiakirjat ja tiedonvaihdot on ilmoitettava käyttäen vakioimuotoista sähköistä ilmoitusjärjestelmää.
- (36) Kuten vuoden 2014 stressitestissä osoitettiin, tarvitaan yhteisvastuuta kaasunsaannin varmistamiseksi kaikkialla unionissa ja kokonaiskustannusten pitämiseksi mahdollisimman alhaisina. Jos jossakin jäsenvaltiossa julistetaan hätätila, olisi sovellettava kaksivaiheista lähestymistapaa yhteisvastuun vahvistamiseksi. Ensinnäkin kaikkien jäsenvaltioiden, jotka ovat ottaneet käyttöön korkeamman toimitusnormin, olisi alennettava se oletusarvoihin, jotta kaasumarkkinoista saadaan likvidit. Toiseksi, jos ensimmäinen vaihe ei johda tarvittaviin kaasuntoimituksiin, voidaan käynnistää naapurijäsenvaltioiden lisätoimet (vaikka niissä ei olisi hätätilannetta) toimitusten varmistamiseksi kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämpölaitoksille jäsenvaltiossa, jossa on hätätilanne. Jäsenvaltioiden olisi määritettävä ja kuvattava nämä yhteisvastuutoimenpiteet yksityiskohtaisesti hätäsuunnitelmissaan ja varmistettava oikeudenmukainen ja tasapuolinen korvaus maakaasualan yrityksille.
- (37) Eurooppalaista yhteisvastuuta olisi tarvittaessa osoitettava myös unionin ja sen jäsenvaltioiden tarjoaman pelastuspalvelun antaman avun muodossa. Tällaista apua olisi helpotettava ja koordinoitava Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1313/2013²⁰ perustetulla unionin pelastuspalvelumekanismilla, jonka yleisenä tavoitteena on tehostaa unionin ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja helpottaa koordinoitua pelastuspalvelun alalla, jotta voidaan parantaa niiden järjestelmien tehokkuutta, joiden tavoitteena on luonnon ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ennaltaehkäisy ja niihin varautuminen.
- (38) Jotta voidaan arvioida kaasun toimitustilannetta tietyssä jäsenvaltiossa tai tietyllä unionin alueella, on välttämätöntä saada asian kannalta merkitykselliset tiedot. Jäsenvaltioiden ja komission on erityisesti saatava säännöllisesti maakaasualan yrityksiltä tietoja kaasun toimituksen keskeisistä parametreista, jotka ovat perustietoja toimitusvarmuuspolitiikan suunnittelussa. Asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa riippumatta siitä, onko hätätila julistettu, olisi myös oltava mahdollista saada lisätietoja, jotka ovat tarpeen yleisen kaasutoimitustilanteen arvioimiseksi. Näitä lisätietoja olisivat tyypillisesti muut kuin hintoihin liittyvät kaasun toimituksia koskevat tiedot, esimerkiksi kaasun vähimmäis- ja enimmäismäärät, toimituspisteet ja

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 24).

toimitusmarginaalit. Niitä voitaisiin pyytää esimerkiksi, mikäli tietylle ostajalle tai ostajille suunnattujen kaasuntoimitusten suuntaus tietyssä jäsenvaltiossa muuttuu tavalla, joka ei olisi odotettavissa, jos markkinat toimisivat normaalisti, ja joka voisi vaikuttaa unionin tai sen osien kaasuntoimitukseen.

- (39) Maaliskuussa 2015 Eurooppa-neuvosto totesi, että kolmansien maiden toimittajien kanssa tehtyjen kaasuntoimitussopimusten olisi oltava avoimempia ja yhteensopivampia unionin energiaturvallisuussäntöjen kanssa. Tässä yhteydessä käytössä olisi oltava tehokas ja kohdennettu mekanismi, jonka avulla jäsenvaltiot saavat keskeiset kaasuntoimitussopimukset, ja siten olisi voitava tehdä kattava arviointi riskeistä, jotka voivat johtaa toimitushäiriöihin tai haitata tarpeellisia lieventämistoimenpiteitä, jos kriisi kuitenkin syntyy. Tässä järjestelmässä tietyistä keskeisistä kaasuntoimitussopimuksista kolmansien maiden toimittajien kanssa olisi ilmoitettava automaattisesti välittömästi sopimusten tekemisen jälkeen jäsenvaltioille. Velvoitteen, jonka mukaan on automaattisesti ilmoitettava sopimuksesta, on kuitenkin oltava oikeasuhteinen. Soveltamalla tätä velvoitetta toimittajan ja ostajan välisiin sopimuksiin, jotka kattavat 40 prosenttia kansallisista markkinoista, löydetään tasapaino hallinnollisen tehokkuuden osalta ja luodaan selkeät velvoitteet markkinatoimijoille. Tämä ei tarkoita sitä, että muilla kaasuntoimitussopimuksilla ei olisi merkitystä toimitusvarmuudelle. Tämän vuoksi jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus pyytää muita sopimuksia, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti tietyn jäsenvaltion tai alueen taikka koko unionin toimitusvarmuuteen. Komissiolla olisi oltava samanlainen mahdollisuus saada toimitussopimuksia kuin jäsenvaltioilla, kun otetaan huomioon sen rooli ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien johdonmukaisuuden ja vaikuttavuuden arvioinnissa, jotta voidaan käsitellä toimitusvarmuuteen kohdistuvia riskejä kansallisella, alueellisella ja EU:n tasolla. Komissio voi pyytää jäsenvaltioita muuttamaan suunnitelmia sopimuksista saatujen tietojen ottamiseksi huomioon. Olisi varmistettava kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellinen käsittely. Komission parempien mahdollisuuksien saada tietoja kaupallisista sopimuksista ei tulisi vaikuttaa komission jatkuviin ponnisteluihin seurata kaasumarkkinoita ja komission olisi puututtava tilanteeseen, jos havaitaan unionin lainsäädännön rikkomisia. Tämän asetuksen säännöksillä ei olisi rajoitettava komission oikeutta käynnistää rikkomusmenettelyjä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisesti ja panna täytäntöön kilpailusäntöjä, valtiontuki mukaan lukien.
- (40) Kaasualan koordinoitiryhmän olisi toimittava komission neuvonantajana ja helpotettava näin toimitusvarmuustoimenpiteiden yhteensovittamista unionissa ilmenevässä hätätilanteessa. Sen olisi myös seurattava tämän asetuksen nojalla toteutettavien toimenpiteiden riittävyttä ja tarkoituksenmukaisuutta, mukaan lukien eri alueiden laatimien ja vertaisryhmien tarkastamien ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien johdonmukaisuus.
- (41) Yksi unionin tavoitteista on vahvistaa energiayhteisöä ja siten varmistaa EU:n energiasäännösten tehokas täytäntöönpano, huolehtia energiamarkkinoiden uudistuksista ja kannustaa investoijia sijoittamaan energia-alaan yhdistämällä tiiviimmin unionin ja energiayhteisön energiamarkkinat. Tämä tarkoittaa myös, että on otettava käyttöön yhteinen kriisinhallinta esittämällä ennaltaehkäisy- ja hätäsuunnitelmia alueellisella tasolla, mukaan lukien energiayhteisön sopimuspuolet. Lisäksi lokakuussa 2014 annetussa komission tiedonannossa Euroopan kaasujärjestelmän lyhyen aikavälin häiriönsietokyvystä viitataan tarpeeseen soveltaa energiamarkkinasäntöjä energiavirtaan unionin jäsenvaltioiden ja energiayhteisön sopimuspuolten välillä. Tämän osalta, jotta voidaan varmistaa tehokas kriisinhallinta

unionin jäsenvaltioiden ja sopimuspuolten välillä, yhteisen toimen hyväksyntää seuraavat järjestelyt olisi tehtävä niin, että erityinen yhteistyö jonkin yksittäisen energiayhteisön sopimuspuolen kanssa on mahdollista, kun tarvittavat yhteiset säännökset on vahvistettu.

- (42) Koska kaasun toimitukset kolmansista maista ovat keskeinen tekijä unionin kaasunsaannin turvaamiselle, komission olisi koordinoitava kolmansiin maihin liittyvää toimintaa sekä yhdessä tuottaja- ja kauttakulkumaiden kanssa pyrittävä luomaan järjestelyjä kriisitilanteita varten ja varmistamaan vakaat kaasutoimitukset unioniin. Komissiolle olisi annettava valtuudet ottaa käyttöön erityinen työryhmä, joka kriisitilanteissa tarkkailisi unioniin suuntautuvia kaasuvirtoja yhteistyössä asianomaisten kolmansien maiden kanssa ja, jos kolmannessa maassa esiintyvät ongelmat aiheuttavat kriisitilanteen, toimisi välittäjän ja edesauttajan tehtävässä.
- (43) Jos saadaan luotettavaa tietoa unionin ulkopuolella olevasta tilanteesta, joka uhkaa yhden tai useamman jäsenvaltion toimitusvarmuutta ja joka voi käynnistää unionin ja kolmannen maan välisen varhaisvaroitusjärjestelmän, komission olisi viipymättä ilmoitettava asiasta kaasualan koordinoitiryhmälle ja unionin olisi toteutettava aiheellisia toimia tilanteen laukaisemiseksi.
- (44) Jäsenvaltiot eivät voi omilla toimillaan riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli turvata kaasun toimitusvarmuutta unionissa. Toimien vaikutusten ja laajuuden vuoksi tavoite voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Unioni voi sen vuoksi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (45) Jotta unioni voisi kaasuntoimitusvarmuuden osalta reagoida muuttuviin olosuhteisiin nopeasti, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat muutoksia alueisiin sekä riskinarvioinnin ja suunnitelmien malleihin. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (46) Asetus (EY) N:o 994/2010 olisi kumottava. Jotta vältetään keskeytyminen asetuksen soveltamisessa asetuksen (EY) N:o 994/2010 perusteella laadittujen ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien olisi pysyttävä voimassa, kunnes tämän asetuksen perusteella laaditut uudet ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat hyväksytään ensimmäisen kerran,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan kaasunsaannin turvaamiseen tähtäävät säännökset varmistamalla maakaasun, jäljempänä 'kaasu', sisämarkkinoiden asianmukainen ja keskeytymätön toiminta, sallimalla poikkeuksellisten toimenpiteiden toteuttaminen, kun markkinat eivät enää pysty toimittamaan tarvittavia kaasumääriä, ja määrittelemällä ja osoittamalla selkeästi maakaasualan yritysten, jäsenvaltioiden ja unionin vastuualueet niin

ennaltaehkäisevien toimien kuin konkreettisissa toimitushäiriötilanteissa toteutettavien toimien osalta. Tässä asetuksessa säädetään yhteisvastuun hengessä myös avoimista mekanismeista, joiden avulla voidaan sovittaa yhteen varautumista hätätilaan ja sitä koskevia toimia jäsenvaltioiden sekä alueellisella ja unionin tasolla.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiivin 2009/73/EY²¹ 2 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009²² 2 artiklassa vahvistettuja määritelmiä.

Lisäksi sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- 1) 'suojatulla asiakkaalla' kotitalousasiakasta, joka on liitetty kaasunjakeluverkkoon ja lisäksi, mikäli kyseinen jäsenvaltio niin päättää, yhtä tai useaa seuraavista:
 - a) pieni tai keskisuuri yritys, jos se on liitetty kaasunjakeluverkkoon, ja keskeinen sosiaalipalvelu, jos se on liitetty kaasun jakelu- tai siirtoverkkoon, edellyttäen, että kaikkien näiden yritysten tai palveluiden yhteinen osuus kaasun loppukäytöstä kyseisessä jäsenvaltiossa on enintään 20 prosenttia;
 - b) kaukolämpölaitos siinä määrin kuin se toimittaa lämpöä kotitalousasiakkaille tai a alakohdassa tarkoitetuille yrityksille tai palveluille, edellyttäen, ettei kyseessä oleva laitos pysty vaihtamaan muihin polttoaineisiin ja että se on liitetty kaasun jakelu- tai siirtoverkkoon;
- 2) 'keskeisellä sosiaalipalvelulla' terveys-, hätä- ja turvallisuuspalveluja;
- 3) 'kansallisella sääntelyviranomaisella' direktiivin 2009/73/EY 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyä kansallista sääntelyviranomaista.

3 artikla

Vastuu kaasunsaannin varmistamisesta

1. Kaasunsaannin varmistaminen kuuluu yhteisesti maakaasualan yrityksille, jäsenvaltioille, erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten välityksellä, ja komissiolle niiden vastuualueiden ja toimivallan mukaisesti.
2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kansallinen valtion elin tai kansallinen sääntelyviranomainen toimivaltaiseksi viranomaiseksi, joka varmistaa tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden toteuttamisen. Toimivaltaisten viranomaisten on tätä asetusta täytäntöönpannessaan tehtävä yhteistyötä keskenään. Jäsenvaltiot voivat sallia toimivaltaisen viranomaisen siirtää tässä asetuksessa säädettyjä erityistehtäviä muille tahoille. Siirretyt tehtävät on kuitenkin suoritettava toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa ja yksilöitävä 7 artiklassa tarkoitetuissa

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36).

suunnitelmissa. Ilmoittaminen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kriisitasoista voidaan siirtää ainoastaan viranomaisille.

3. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle viipymättä toimivaltaisen viranomaisen nimi ja sen muutokset. Kunkin jäsenvaltion on julkistettava toimivaltaisen viranomaisen nimi.
4. Toimivaltaisen viranomaisen on tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä toteuttaessaan määriteltävä eri toimijoiden tehtävät ja vastuut niin, että voidaan noudattaa kolmitasoista lähestymistapaa, joka käsittää ensin asianomaiset maakaasualan yritykset ja teollisuuden, sitten jäsenvaltiot kansallisella tai aluetasolla ja viimein unionin.
5. Komissio koordinoi tarvittaessa erityisesti 11 artiklan 1 kohdassa määritellyssä unionin tai alueellisen tason hätätilanteessa tässä asetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisten viranomaisten toimia unionin ja alueellisella tasolla muun muassa 14 artiklassa tarkoitetun kaasualan koordinoitiryhmän tai 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun kriisijohtoryhmän kautta.
6. Ennaltaehkäisy-suunnitelmiin ja hätäsuunnitelmiin sisältyvien, toimitusvarmuuden turvaamiseen liittyvien toimenpiteiden on oltava selkeästi määriteltyjä, avoimia, oikein oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja todennettavissa olevia, ne eivät saa perusteettomasti vääristää kilpailua tai kaasun sisämarkkinoiden toimintaa eivätkä ne saa vaarantaa muiden jäsenvaltioiden tai koko unionin kaasun toimitusvarmuutta.
7. Alueiden kokoonpano tässä asetuksessa säädettyä alueellista yhteistyötä varten pohjautuu seuraaviin perusteisiin:
 - a) maantieteellinen läheisyys;
 - b) nykyiset ja suunnitellut yhteenliitännät ja yhteenliitäntäkapasiteetti jäsenvaltioiden välillä sekä toimitusmallit;
 - c) mahdollisuus yhdistää resursseja ja tasapainottaa kaasuntoimitukseen liittyviä riskejä koko alueella,
 - d) markkinoiden kehittyminen ja kypsyy;
 - e) hallittavissa oleva määrä jäsenvaltioita kullakin alueella;
 - f) mahdollisimman pitkälle nykyiset alueelliset yhteistyörakenteet.

Alueiden luettelo ja kokoonpano esitetään liitteessä I.

Siirretään komissiolle valta antaa 18 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä I tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti, jos olosuhteiden vuoksi tarvitaan alueen muutosta.

4 artikla

Infrastruktuurinormi

1. Kunkin jäsenvaltion tai, mikäli jäsenvaltio niin säättää, toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että toteutetaan tarvittavat toimenpiteet, jotta suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin häiriötilanteessa jäljelle jäävän infrastruktuurin kapasiteetti, joka määritetään liitteessä II olevassa 2 kohdassa esitetyn N-1-kaavan mukaisesti, pystyy tyydyttämään laskelmassa huomioon otetun alueen kaasun kokonaiskysynnän yhtenä päivänä, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa, sanotun

kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista. Tämä ei rajoita asetuksessa (EY) N:o 715/2009 tarkoitettua verkonhaltijoiden vastuuta tehdä vastaavat investoinnit eikä direktiivissä 2009/73/EY säädettyjä siirtoverkonhaltijoiden velvoitteita.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu velvoite varmistaa, että jäljelle jäävän infrastruktuurin tekninen kapasiteetti pystyy tyydyttämään kaasun kokonaiskysynnän, katsotaan täytetyksi myös, jos toimivaltainen viranomaispystyy ennaltaehkäisyä koskevassa suunnitelmassa osoittamaan, että toimitushäiriö voidaan riittävällä tavalla ja riittävän nopeasti kompensoida asianmukaisilla markkinapohjaisilla kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä. Tätä varten on käytettävä liitteessä II olevassa 4 kohdassa esitettyä kaavaa.
3. Tarvittaessa 6 artiklassa tarkoitetun riskinarvioinnin mukaisesti naapurivaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia täyttävänsä tämän artiklan 1 kohdassa esitetyt velvoitteet yhteisesti. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on esitettävä ennaltaehkäisy-suunnitelmassa N-1-kaavan mukainen laskenta sekä selitys siitä, kuinka sovitut järjestelyt täyttävät tämän velvoitteen. Tällöin sovelletaan liitteessä II olevaa 5 kohtaa.
4. Siirtoverkonhaltijoiden on mahdollistettava pysyvä fyysinen kapasiteetti kaasun siirtämiseksi molempiin suuntiin, jäljempänä 'kaksisuuntainen kapasiteetti', kaikissa jäsenvaltioiden välisissä yhdysputkissa, lukuun ottamatta
 - a) tapauksia, joissa on kyse liitännöistä tuotantolaitoksiin, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin ja jakeluverkkoihin, tai
 - b) on myönnetty poikkeus kyseistä velvoitteesta.Menettelyyn, jolla mahdollistetaan pysyvä kaksisuuntainen kapasiteetti yhdysputkissa tai parannetaan sitä tai saadaan tai jatketaan poikkeusta, sovelletaan liitettä III.
5. Kun kansalliset sääntelyviranomaiset vahvistavat tai hyväksyvät avoimella ja yksityiskohtaisella tavalla tariffeja tai menetelmiä direktiivin 2009/73/EY 41 artiklan 8 kohdan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 13 artiklan mukaisesti, niiden on otettava huomioon tosiasialliset kustannukset, joita aiheutuu 1 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täyttämistä ja pysyvän kaksisuuntaisen kapasiteetin järjestämisestä, jotta ne voivat tuolloin myöntää asianmukaisia kannustimia.
6. Siltä osin kuin markkinat eivät edellytä investointia pysyvän kaksisuuntaisen kapasiteetin toteuttamiseksi tai parantamiseksi ja jos tällaisesta investoinnista aiheutuu kustannuksia useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa tai yhdessä jäsenvaltiossa toisen jäsenvaltion hyödyksi, kyseisten jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten on yhdessä päätettävä kustannusten kohdentamisesta ennen mahdollisen investointipäätöksen tekemistä. Kustannusten kohdentamisessa on otettava huomioon erityisesti kyseisten jäsenvaltioiden osuus toimitusvarmuuden lisäämiseksi tehtyjen infrastruktuuri-investointien tuottamasta hyödystä sekä kyseessä olevaan infrastruktuurin jo tehdyt investoinnit.
7. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että mahdollinen uusi siirtoinfrastruktuuri parantaa osaltaan toimitusvarmuutta kehittämällä hyvin yhteenliitetty verkko, joka käsittää tarvittaessa riittävän määrän rajat ylittäviä tulo- ja lähtöpisteitä markkinoiden kysynnän ja todettujen riskien mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava riskiarvioinnissa se, esiintyykö sisäisiä pullonkauloja ja pystyvätkö kansallinen tulokapasiteetti ja kansalliset infrastruktuurit, erityisesti

siirtoverkot, mukauttamaan kansalliset ja rajat ylittävät kaasuvirrat riskiarvioinnissa yksilöityyn skenaarioon, joka koskee häiriötilannetta suurimmassa yksittäisessä kaasuinfrastruktuurissa kansallisella tasolla sekä jonkin alueen yhteisen edun mukaisessa suurimmassa yksittäisessä kaasuinfrastruktuurissa.

8. Luxemburg, Slovenia ja Ruotsi eivät edellä olevasta poiketen ole näiden velvoitteiden sitomia, mutta niiden on pyrittävä täyttämään tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut velvoitteet ja turvaamaan samalla kaasutoimitukset 5 artiklan mukaisesti suojatuille asiakkaille. Tämä poikkeus on voimassa niin kauan kuin
- a) Luxemburgin tapauksessa: sillä on vähintään kaksi yhdysputkea muihin jäsenvaltioihin, vähintään kaksi eri toimituslähdettä eikä yhtään kaasun varastointilaitosta alueellaan;
 - b) Slovenian tapauksessa: sillä on vähintään kaksi yhdysputkea muihin jäsenvaltioihin, vähintään kaksi eri toimituslähdettä eikä yhtään kaasun varastointilaitosta alueellaan;
 - c) Ruotsin tapauksessa: sillä ei ole alueellaan kaasun kauttakulkua muihin jäsenvaltioihin, sen sisäinen vuotuinen bruttokaasunkulutus on alle kaksi miljoonaa öljykvivalenttitonnia ja kaasun osuus primaarienergiankulutuksesta on alle viisi prosenttia.

Luxemburgin, Slovenian ja Ruotsin on varmistettava avoimella, yksityiskohtaisella ja syrjimättömällä tavalla infrastruktuuri-investointien säännöllinen markkinatestaus ja julkistettava näiden testien tulokset. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikista asianomaisessa alakohdassa säädettyjen edellytysten muutoksista. Ensimmäisessä alakohdassa säädettyä poikkeusta ei enää sovelleta, jos vähintään yksi näistä edellytyksistä ei enää täyty.

Luxemburgin, Slovenian ja Ruotsin on viimeistään 3 päivänä joulukuuta 2018 toimitettava komissiolle kertomus, jossa kuvataan tilanne asianomaisessa alakohdassa säädettyjen asianomaisten edellytysten osalta ja mahdollisuudet 1 kohdassa mainittujen velvoitteiden täyttämiseen, kun otetaan huomioon infrastruktuurinormin täyttämisen taloudellinen vaikutus, markkinoiden testauksen tulokset sekä alueen kaasumarkkinoiden kehitys ja sen kaasun infrastruktuuria koskevat hankkeet. Komissio voi kertomuksen perusteella ja ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen asianomaisten edellytysten yhä täytyessä päättää, että poikkeusta voidaan soveltaa edelleen vielä neljän vuoden ajan. Jos päätös on myönteinen, tässä alakohdassa säädetty menettely toistetaan neljän vuoden kuluttua.

5 artikla

Toimitusnormi

1. Toimivaltaisen viranomaisen on vaadittava määrittämiään maakaasualan yrityksiä toteuttamaan toimenpiteitä, jotta varmistetaan kaasun toimitukset kyseisen jäsenvaltion suojatuille asiakkaille seuraavissa tilanteissa:
- a) äärimmäinen lämpötila seitsemän päivän huippuajanjaksona, joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa;
 - b) vähintään 30 päivän ajanjakso, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa;
 - c) vähintään 30 päivän ajanjakso suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin häiriötilanteessa keskimääräisissä talviolioissa.

Viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2017 jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle suojattuja asiakkaita koskeva määritelmänsä, suojattujen asiakkaiden vuosittaisen kaasunkulutuksen määrät sekä niiden prosenttiosuus kaasun vuosittaisesta loppukäytöstä kyseisessä jäsenvaltiossa. Jos jokin jäsenvaltio sisällyttää suojattujen asiakkaiden määritelmään 2 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetut luokat, sen on täsmennettävä komissiolle tehtävässä ilmoituksessa näihin luokkiin kuuluvien kuluttajien kaasunkulutusta vastaava määrä sekä kunkin näiden kuluttajaryhmien prosenttiosuus kaasun vuosittaisesta loppukäytöstä.

Toimivaltaisen viranomaisen on määritettävä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut maakaasualan yritykset ja eriteltävä ne ennaltaehkäisysuunnitelmassa. Kaikkien uusien toimenpiteiden, joiden tarkoituksena on varmistaa, että toimitusnormia noudatetaan, on noudatettava 8 artiklan 4 kohdassa esitettyä menettelyä.

Jäsenvaltioiden on noudatettava ensimmäisessä alakohdassa säädettyä velvoitetta korvaamalla kaasu eri lähteestä peräisin olevalla energialla siinä määrin, että saavutetaan sama suojelun taso.

2. Mahdollisen lisätyn toimitusnormin, joka ylittää 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetut 30 päivää, tai kaasun toimitusvarmuuteen liittyvistä syistä asetetun mahdollisen lisävelvoitteen on perustuttava 6 artiklassa tarkoitettuun riskiarviointiin, se on otettava huomioon ennaltaehkäisysuunnitelmassa, ja
 - a) sen on oltava 3 artiklan 6 kohdan mukainen;
 - b) se ei saa vaikuttaa kielteisesti minkään muun jäsenvaltion kykyyn toimittaa kaasua suojatuille asiakkailleen tämän artiklan mukaisesti kansallisen, alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa; ja
 - c) sen on täytettävä 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut edellytykset alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa.

Ennaltaehkäisysuunnitelmaan on sisällytettävä perustelu ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden noudattamisesta kyseisessä kohdassa esitettyjen edellytysten mukaisesti. Lisäksi kaikkien uusien ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden on noudatettava 8 artiklan 4 kohdassa esitettyä menettelyä.

3. Toimivaltaisen viranomaisen ja maakaasualan yritysten on toimivaltaisen viranomaisen 1 ja 2 kohdan mukaisesti määrittelemien ajanjaksojen jälkeen tai 1 kohdassa määriteltyjä ankarammissa oloissa pyrittävä mahdollisimman pitkälti ylläpitämään kaasutoimitukset erityisesti suojatuille asiakkaille.
4. Tässä artiklassa säädettyjen toimitusnormien täyttämiseksi maakaasualan yrityksille asetettujen velvoitteiden on oltava syrjimättömiä eikä niistä saa aiheutua kohtuutonta taakkaa näille yrityksille.
5. Maakaasualan yritykset saavat tarvittaessa täyttää tämän artiklan mukaiset velvoitteet tapauksen mukaan joko alueellisella tai unionin tasolla. Toimivaltainen viranomainen ei saa edellyttää, että tässä artiklassa säädetty normit täytetään käyttäen ainoastaan sen omalle alueelle sijoittuvaa infrastruktuuria.
6. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että toimitukset suojatuille asiakkaille taataan tavalla, joka ei haittaa energian sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa, ja hintaan, joka heijastelee toimitusten markkina-arvoa.

6 artikla Riskinarviointi

1. Kunkin liitteessä I luetellun alueen toimivaltaisten viranomaisten on yhdessä tehtävä alueellisella tasolla arviointi kaikista kaasuntoimitusvarmuuteen vaikuttavista riskeistä. Arvioinnissa on otettava huomioon kaikki merkitykselliset riskit, kuten luonnonkatastrofit ja teknologiset, kaupalliset, sosiaaliset, poliittiset ja muut riskit. Tämä arviointi toteutetaan
 - a) käyttämällä 4 ja 5 artiklassa määritettyjä normeja. Riskinarvioinnissa on kuvattava N-1-kaavan laskelma kansallisella tasolla ja sen on sisällettävä N-1-kaavan laskelma alueellisella tasolla. Riskinarvioinnin on sisällettävä käytetyt oletukset, mukaan luettuina N-1-kaavan laskelmassa alueellisella tasolla käytetyt, sekä tällaisen laskelman tekemiseksi tarvittavat tiedot. N-1-kaavan laskelmaan kansallisella tasolla liitetään simulaatio yksittäisen laajimman infrastruktuurin toiminnan häiriintymisestä käyttämällä hydraulista mallia sekä N-1-kaavan laskentaa ottaen huomioon kaasun taso varastoissa 30 prosentissa ja 100 prosentissa kokonaiskapasiteetista;
 - b) ottamalla huomioon kaikki asiaan vaikuttavat kansalliset ja alueelliset olosuhteet, erityisesti markkinoiden koko, verkon rakenne, todelliset virrat, mukaan luettuina siirrot kyseisestä jäsenvaltiosta, mahdollisuus fyysisesti siirtää kaasua kumpaankin suuntaan, mukaan luettuina mahdollinen tarve vastaavaan siirtoverkon vahvistamiseen, alueella oleva tuotanto- ja varastointikapasiteetti sekä kaasun asema energiavalikoimissa, erityisesti kaukolämmön ja sähköntuotannon sekä teollisuuden toiminnan osalta, sekä turvallisuuteen ja kaasun laatuun liittyvät näkökohdat;
 - c) analysoimalla skenaarioita, joissa kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja esiintyy kaasun toimitushäiriöitä, ottaen huomioon niiden esiintymisen historia, todennäköisyys, vuodenaika, yleisyys ja kesto sekä arvioimalla niiden todennäköiset seuraukset, kuten:
 - i) toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin, erityisesti siirtoinfrastruktuurin, varastojen tai nesteytetyn maakaasun vastaanottotermiinaalien, häiriötilanne, mukaan lukien N-1-kaavan laskelmaa varten määritetty yksittäinen laajin infrastruktuuri, ja
 - ii) kolmansista maista tulevan kaasun toimitushäiriöt sekä tarvittaessa geopoliittiset riskit;
 - d) selvittämällä riskien vuorovaikutus- ja vastaavuussuhteet alueen jäsenvaltioiden keskuudessa sekä muiden jäsenvaltioiden kanssa, myös siltä osin kuin on kyse yhteenliittännöistä, rajat ylittävistä toimituksista, rajat ylittävästä pääsystä varastoihin ja kaksisuuntaisesta kapasiteetista;
 - e) ottamalla huomioon kunkin rajalla olevan tulo- ja lähtöpisteen suurimman yhteenliittäntäkapasiteetin sekä varastojen eri täyttöasteet.
2. Kunkin alueen toimivaltaisten viranomaisten on sovittava yhteistyömekanismista riskinarvioinnin tekemiseksi tämän artiklan 5 kohdassa säädettyssä määräajassa. Toimivaltaisten viranomaisten on raportoitava kaasualan koordinoitiryhmälle riskinarvioinnin tekemiseksi sovitusta yhteistyömekanismista 18 kuukautta ennen riskinarvioinnin hyväksymisen ja riskinarvioinnin päivitysten määräaika. Komissiolla voi olla edistävä rooli riskinarvioinnin laadinnassa yleisesti, erityisesti yhteistyömekanismin laatimisessa. Jos tietyn alueen toimivaltaiset viranomaiset eivät

pääse yhteisymmärrykseen yhteistyömekanismista, komissio voi ehdottaa yhteistyömekanismeja kyseistä aluetta varten.

Sovitun yhteistyömekanismin puitteissa kunkin toimivaltaisen viranomaisen on jaettava ja päivitettävä vuosi ennen riskinarvioinnin ilmoituksen määräaikaa kaikki tarvittavat kansalliset tiedot, jotka ovat tarpeen riskinarvioinnin laatimiseksi, erityisesti 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen skenaarioiden käsittelemiseksi.

3. Riskinarviointi on laadittava liitteessä IV esitetyn mallin mukaisesti. Komissiolle siirretään valta antaa 18 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan kyseisiä malleja.
4. Maakaasualan yritysten, kaasua käyttävien teollisuusasiakkaiden, kaasua käyttäviä kotitalous- ja teollisuusasiakkaita edustavien asianomaisten organisaatioiden sekä jäsenvaltioiden ja kansallisen sääntelyviranomaisen, jos se ei ole toimivaltainen viranomainen, on tehtävä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja annettava sille pyynnöstä kaikki riskiarvioinnissa tarvittavat tiedot.
5. Kaikkien alueen jäsenvaltioiden sopimasta riskinarvioinnista on ilmoitettava komissiolle ensimmäisen kerran viimeistään 1 päivänä syyskuuta 2018. Riskinarviointi on päivitettävä joka neljäs vuosi paitsi jos sitä on olosuhteiden vuoksi päivitettävä useammin. Riskiarvioinnissa on otettava huomioon 4 artiklassa määritellyn infrastruktuurinormin täyttämisen edellyttämien investointien edistyminen sekä uusien vaihtoehtojen ratkaisujen toteuttamisessa kohdatut maakohtaiset vaikeudet. Sen on myös perustuttava kokemukselle, jota on saatu 9 artiklan 2 kohdassa sisältyvien hätäsuunnitelmien simulaation avulla.
6. Kaasu-ENTSON on tehtävä 1 päivään 2017 mennessä unionin laajuinen simulaatio kaasuntoimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioista. Kaasu-ENTSON on määritettävä skenaariot yhdessä kaasualan koordinoitiryhmän kanssa. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava Kaasu-ENTSolle simulaatioita varten tarvittavat tiedot, kuten huippukysynnän arvot, tuotantokapasiteetti ja kysyntäpuolen toimenpiteet. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon riskinarvioinnin, ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laadintaa varten tehtyjen simulaatioiden tulokset. Toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioiden unionin laajuinen simulaatio on päivitettävä joka neljäs vuosi paitsi jos sitä on olosuhteiden vuoksi päivitettävä useammin.

7 artikla

Ennaltaehkäisy-suunnitelman ja hätäsuunnitelman laatiminen

1. Kunkin liitteessä I luetellun alueen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on maakaasualan yrityksiä, kaasua käyttäviä kotitalous- ja teollisuusasiakkaita (myös sähköntuottajia) edustavia asianomaisia organisaatioita ja kansallista sääntelyviranomaista, jos se ei ole toimivaltainen viranomainen, kuultuaan laadittava yhteisesti:
 - a) 8 artiklan mukaisesti laadittava ennaltaehkäisy-suunnitelma, joka käsittää 6 artiklan nojalla toteutetun riskiarvioinnin mukaisesti todettujen riskien, mukaan lukien ulottuvuudeltaan puhtaasti kansalliset riskit, poistamiseksi tai lieventämiseksi tarvittavat toimenpiteet; ja
 - b) 9 artiklan mukaisesti laadittava hätäsuunnitelma, joka käsittää alueella esiintyvän kaasuntoimitushäiriön vaikutusten poistamiseksi tai lieventämiseksi

toteutettavat toimenpiteet, mukaan lukien tapahtumat, joiden ulottuvuus on puhtaasti kansallinen.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on kullakin alueella sovittava riittävän ajoissa yhteistyömekanismeista, joiden avulla laaditaan suunnitelmat ja mahdollistetaan niistä ja päivitetystä suunnitelmista ilmoittaminen.

Alueen kunkin toimivaltaisen viranomaisen on laadittava toimenpiteet, jotka ovat tarpeen ulottuvuudeltaan puhtaasti kansallisten riskien poistamiseksi ja lieventämiseksi, sekä toimenpiteet, jotka on toteutettava sellaisten tapahtumien vaikutusten poistamiseksi tai lieventämiseksi, joihin niiden rajoitetun koon vuoksi puututaan ainoastaan kansallisella tasolla, ja nämä toimenpiteet on sisällytettävä alueellisella tasolla laadittaviin suunnitelmiin. Kyseiset kansalliset toimenpiteet eivät millään lailla saa haitata toimenpiteiden tehokkuutta alueellisella tasolla. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on myös määritettävä aloja alueellista yhteistyötä ja mahdollisia yhteisiä toimenpiteitä varten. Kansalliset toimenpiteet yhdessä alueellista yhteistyötä koskevien ehdotusten kanssa on jaettava alueen muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa vuosi ennen suunnitelmista ilmoittamista koskevaa määräaika.

Toimivaltaisten viranomaisten on säännöllisesti raportoitava kaasualan koordinoitiryhmälle edistymisestä, jota on saavutettu ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laatimisessa ja hyväksymisessä. Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti raportoitava kaasualan koordinoitiryhmälle sovitusta yhteistyömekanismista 18 kuukautta ennen suunnitelmien hyväksymisen ja suunnitelmien päivitysten määräaika. Komissiolla voi olla edistävää rooli suunnitelmien laadinnassa yleisesti, erityisesti yhteistyömekanismien laatimisessa. Jos tietyn alueen toimivaltaiset viranomaiset eivät pääse yhteisymmärrykseen yhteistyömekanismista, komissio voi ehdottaa yhteistyömekanismeja kyseistä aluetta varten. Niiden on varmistettava, että tällaisten suunnitelmien toteuttamista seurataan säännöllisesti.

3. Ennaltaehkäisy-suunnitelma ja hätäsuunnitelma on laadittava liitteeseen V sisältyvien mallien mukaisesti. Komissiolle siirretään valta antaa 18 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan kyseisiä malleja.
4. Kaikkien alueen jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ennaltaehkäisy-suunnitelma ja hätäsuunnitelma, julkistettava ne ja ilmoitettava niistä komissiolle viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2019. Kyseiset ilmoitukset on tehtävä, kun kaikki alueen jäsenvaltiot ovat hyväksyneet suunnitelmat. Komissio ilmoittaa kaasualan koordinoitiryhmälle suunnitelmia koskevista ilmoituksista ja julkaisee ne komission verkkosivustolla.
5. Neljän kuukauden kuluessa toimivaltaisten viranomaisten ilmoituksesta komissio arvioi suunnitelmat ottaen asianmukaisesti huomioon vertaisarvioinnin ja kaasualan koordinoitiryhmässä esitetyt näkemykset. Vertaisarviointien tekemiseen sovelletaan liitettä VI.

Komissio antaa alueen toimivaltaisille viranomaisille lausunnon, jossa on suositus tarkastaa kyseinen ennaltaehkäisy-suunnitelma ja hätäsuunnitelma, jos suunnitelmaan katsotaan liittyvän jotakin seuraavista:

- a) sillä ei pystytä tehokkaasti pienentämään riskiarvioinnissa todettuja riskejä;
- b) se on yhteensopimaton arvioitujen riskiskenaarioiden tai jonkin muun alueen suunnitelmien kanssa;

- c) se voi vääristää kilpailua tai haitata kaasun sisämarkkinoiden toimintaa;
 - d) se ei noudata tämän asetuksen säännöksiä tai unionin lainsäädännön muita säännöksiä;
 - e) se vaarantaa muiden jäsenvaltioiden tai koko unionin kaasun toimitusvarmuuden.
6. Kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on muutettava ennaltaehkäisysuunnitelmaansa tai hätäsuunnitelmaansa kolmen kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitetun komission lausunnon ilmoittamisesta ja toimitettava tarkistettu ohjelma komissiolle tai ilmoitettava komissiolle syyt, joiden vuoksi se ei ole yhtä mieltä suosituksista.
- Mikäli päädytään erimielisyyteen, komissio voi kolmen kuukauden kuluessa toimivaltaisen viranomaisen vastauksen saatuaan tehdä päätöksen, jossa edellytetään suunnitelman muutosta. Toimivaltaisten viranomaisten on hyväksyttävä ja julkaistava suunnitelma kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun komission päätöksestä on ilmoitettu.
7. Kaupallisesti arkaluonteiset tiedot on käsiteltävä luottamuksellisesti.
8. Asetuksen (EU) N:o 994/2010 mukaisesti laaditut ennaltaehkäisysuunnitelmat ja hätäsuunnitelmat, sellaisina kuin ne ovat asianmukaisesti päivitettyinä, pysyvät voimassa kunnes 1 kohdassa tarkoitetut ennaltaehkäisysuunnitelmat ja hätäsuunnitelmat laaditaan ensimmäisen kerran.

8 artikla

Ennaltaehkäisysuunnitelmien sisältö

1. Ennaltaehkäisysuunnitelman on sisällettävä:
- a) riskiarvioinnin tulokset ja tiivistelmä 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyistä skenaarioista;
 - b) suojattujen kuluttajien määritelmä alueen kussakin jäsenvaltiossa ja 5 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa kuvatut tiedot;
 - c) 4 ja 5 artiklassa säädettyjen infrastruktuuri- ja toimitusnormien täyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet, määrät ja kapasiteetit, mukaan luettuina soveltuvien osin se, missä määrin kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä voidaan riittävällä tavalla ja riittävän nopeasti kompensoida 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu toimitushäiriö, yhteisen edun mukaisen suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin määrittäminen 4 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa, tarvittavat kaasumäärät suojattujen asiakkaiden luokkaa ja skenaariota kohti, kuten 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan, ja mahdollinen lisätty toimitusnormi 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, mukaan lukien perustelu 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten noudattamisesta, sekä kuvaus mekanismista, jolla mahdollista lisättyä toimitusnormia tai lisävelvoitetta voidaan väliaikaisesti pienentää 12 artiklan mukaisesti;
 - d) maakaasualan yrityksille ja muille asiaan liittyville tahoille asetetut velvoitteet, joilla todennäköisesti on vaikutusta kaasutoimitusvarmuuteen, kuten kaasuverkon turvallista toimintaa koskevat velvoitteet;
 - e) muut ennaltaehkäisevät toimenpiteet, joiden tarkoituksena on käsitellä riskinarvioinnissa määritettyjä riskejä, kuten ne, jotka liittyvät tarpeeseen parantaa yhteenliittäntöjä naapurijäsenvaltioiden välillä ja mahdollisuuteen

tarvittaessa monipuolistaa kaasun toimitusreittejä ja -lähteitä todettujen riskien hallitsemiseksi, jotta kaasuntoimitukset voidaan mahdollisuuksien mukaan taata kaikille asiakkaille;

- f) tiedot suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden taloudellisesta vaikutuksesta, tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta, mukaan lukien k alakohdassa tarkoitetut velvoitteet;
 - g) kuvaus suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikutuksista energian sisämarkkinoiden toimivuuteen sekä kansallisiin markkinoihin, mukaan lukien k alakohdassa tarkoitetut velvoitteet;
 - h) kuvaus toimenpiteiden vaikutuksesta ympäristöön ja kuluttajiin;
 - i) mekanismit, joita käytetään yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa, mukaan lukien mekanismit ennaltaehkäisy suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon;
 - j) tiedot nykyisistä ja tulevista yhteenliittännöistä, mukaan luettuina niistä, jotka mahdollistavat pääsyn unionin kaasuverkkoon, rajat ylittävistä virroista, rajat ylittävästä pääsystä varastoihin, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin ja kaksisuuntaiseen kapasiteettiin, erityisesti hätätilanteessa;
 - k) tiedot kaikista kaasun toimitusvarmuuteen liittyvistä julkisen palvelun velvoitteista.
2. Ennaltaehkäisy suunnitelmassa ja erityisesti 4 artiklassa määritellyn infrastruktuurinormin täyttämiseksi tarvittavissa toimissa on otettava huomioon Kaasu-ENTSO:n laatima unionin laajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 10 kohdan mukaisesti.
3. Ennaltaehkäisy suunnitelman on perustuttava ensisijaisesti markkinapohjaisiin toimenpiteisiin, siitä ei saa aiheutua kohtuutonta taakkaa maakaasualan yrityksille eikä se saa vaikuttaa kielteisesti kaasun sisämarkkinoiden toimintaan
4. Jäsenvaltioiden on tehtävä vaikutustenarviointi kaikista muista kuin markkinapohjaisista ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä, jotka hyväksytään tämän asetuksen tultua voimaan, mukaan lukien toimenpiteet, joiden avulla noudatetaan 5 artiklan 1 kohdassa esitettyä toimitusnormia sekä 5 artiklan 2 kohdassa esitettyä lisättyä toimitusnormia. Vaikutustenarvioinnin on sisällettävä ainakin seuraavat:
- a) ehdotetun toimenpiteen vaikutus kansallisten kaasumarkkinoiden kehitykseen ja kilpailuun kansallisella tasolla;
 - b) ehdotettujen toimenpiteiden vaikutus kaasun sisämarkkinoihin;
 - c) mahdollinen vaikutus naapurijäsenvaltioiden kaasuntoimitusvarmuuteen, erityisesti niiden toimenpiteiden osalta, jotka voisivat vähentää alueellisen markkinoiden likviditeettiä tai rajoittaa virtoja naapurijäsenvaltioihin;
 - d) toimenpiteiden kustannukset ja edut arvioituna verrattuna vaihtoehtoihin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin;
 - e) arviointi toimenpiteen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta verrattuna mahdollisiin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin;
 - f) toimenpiteen avoimuus, jotta voidaan varmistaa tasapuoliset olosuhteet kaikille markkinaosallistujille;

- g) vaiheittaista lopettamista koskeva strategia, suunnitellun toimenpiteen odotettu kesto ja asianmukainen uudelleentarkastelua koskeva aikataulu.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitetun analyysin suorittavat kansalliset sääntelyviranomaiset.

5. Toimivaltainen viranomainen julkaisee vaikutustenarvioinnin ja hyväksytyt toimenpiteet ja niistä ilmoitetaan komissiolle. Komissio tekee neljän kuukauden kuluessa ilmoituksesta päätöksen ja se voi pyytää jäsenvaltioita muuttamaan hyväksytyjä toimenpiteitä. Tämä määräaika alkaa täydellisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Määräaikaa voidaan myös jatkaa sekä komission että jäsenvaltion suostumuksella.

Komissio voi tehdä päätöksen, jossa se vaatii toimenpiteen muuttamista tai peruuttamista, jos toimenpide

- a) todennäköisesti vääristää unionin sisämarkkinoita;
- b) todennäköisesti vääristää kansallisten kaasumarkkinoiden kehittymistä;
- c) ei ole tarpeellinen tai oikeasuhtainen toimitusvarmuuden takaamiseksi; tai
- d) todennäköisesti vaarantaa toisten jäsenvaltioiden toimitusvarmuuden.

Hyväksytty toimenpide voi tulla voimaan ainoastaan, kun komissio hyväksyy sen tai sitä on muutettu komission päätöksen mukaisesti.

6. Ennaltaehkäisysuunnitelmaa on päivitettävä joka neljäs vuosi 1 päivän maaliskuuta 2019 jälkeen, paitsi jos sitä on olosuhteiden vuoksi tai komission pyynnöstä päivitettävä useammin. Päivitetyssä suunnitelmassa on otettava huomioon päivitetty riskinarviointi sekä 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti suoritettujen testien tulokset. Päivitettyyn suunnitelmaan sovelletaan 7 artiklan 3–7 kohtaa.

9 artikla

Hätäsuunnitelman sisältö

1. Hätäsuunnitelmassa on:
- a) käytettävä perustana 10 artiklan 1 kohdassa säädettyjä kriisitasoja;
 - b) määriteltävä maakaasualan yritysten ja kaasua käyttävien teollisuusasiakkaiden, asianomaiset sähköntuottajat mukaan luettuina, asema ja vastuu ottamalla huomioon, missä määrin kaasuntoimitushäiriöt vaikuttavat kuhunkin niistä, sekä niiden vuorovaikutus toimivaltaisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa kullakin 10 artiklan 1 kohdassa määritellyllä kriisitasolla;
 - c) määriteltävä toimivaltaisten viranomaisten sekä sellaisten muiden tahojen asema ja vastuu, joille on siirretty 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuina tavoin tehtäviä kullakin 10 artiklan 1 kohdassa määritellyllä kriisitasolla;
 - d) varmistettava, että maakaasuyhtiöille ja kaasua käyttäville teollisuusasiakkaille, myös asianomaisille sähköntuottajille, annetaan riittävät mahdollisuudet reagoida kullakin kriisitasolla;
 - e) määritettävä tarvittaessa toimenpiteet ja toimet, joiden avulla lievennetään kaasuntoimitushäiriön mahdollisia vaikutuksia kaasun avulla tuotettuun kaukolämpöön ja sähköntoimitukseen;

- f) vahvistettava yksityiskohtaiset menettelyt ja toimenpiteet, joita noudatetaan kullakin kriisitasolla, mukaan lukien kutakin tasoa vastaavat tiedonkulkusäännöt;
 - g) nimettävä kriisijohtaja tai kriisijohtoryhmä ja määriteltävä kriisijohdon tehtävät;
 - h) kuvattava markkinapohjaisten toimenpiteiden käyttö tilanteen hallitsemiseksi hälytystasolla ja vaikutusten lieventämiseksi hätätilatasolla;
 - i) kuvattava muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden suunniteltu tai kaavailtu käyttö hätätilatasolla sekä esitettävä arvio siitä, missä määrin tällaisten muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden käyttö on tarpeen kriisistä selviämiseksi; On arvioitava muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden vaikutukset ja määriteltävä niiden toteuttamisessa käytettävät menettelyt. Muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä on käytettävä vain, jos pelkin markkinapohjaisin mekanismein ei enää voida varmistaa toimituksia erityisesti suojatuille asiakkaille, tai 12 artiklan soveltamiseksi;
 - j) kuvattava muiden jäsenvaltioiden kanssa tehtävässä yhteistyössä kullakin kriisitasolla käytettävät menettelytavat;
 - k) eriteltävä maakaasualan yrityksille asetetut raportointivelvollisuudet hälytys- ja hätätilatasolla;
 - l) kuvattava nykyiset tekniset tai oikeudelliset järjestelyt, jotta estetään muiden kuin suojattujen, jakelu- tai siirtoverkkoon liitettyjen asiakkaiden tarpeeton kaasun kulutus;
 - m) kuvattava tekniset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, joiden avulla sovelletaan 12 artiklassa säädettyjä yhteisvastuuvetoja;
 - n) laadittava luettelo ennalta määritellyistä toimista kaasun asettamiseksi saataville hätätilanteessa, mukaan luettuina kaupalliset sopimukset tällaisiin toimiin osallistuvien tahojen välillä ja tarvittaessa maakaasualan yrityksille tarkoitetut korvausmekanismit ottamalla asiaankuuluvasti huomioon arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuus. Tällaisiin toimiin voi liittyä maiden rajat ylittäviä sopimuksia jäsenvaltioiden ja/tai maakaasuyhtiöiden välillä.
2. Ennaltaehkäisysuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet, toimet ja menettelyt on testattava vähintään kahdesti ennen sen 3 kohdassa tarkoitettuja säännöllisiä päivityksiä. Jäsenvaltioiden on hätäsuunnitelman testaamiseksi simuloitava korkean ja keskimääräisen vaikutuksen skenaarioita ja toimia reaaliaikaisesti hätäsuunnitelmansa mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten on esitettävä testien tulokset kaasualan koordinoitiryhmässä.
 3. Hätäsuunnitelma on päivitettävä joka neljäs vuosi 1 päivän maaliskuuta 2019 jälkeen, paitsi jos sitä on olosuhteiden vuoksi tai komission pyynnöstä päivitettävä useammin. Päivitettyssä suunnitelmassa on otettava huomioon päivitetty riskinarviointi sekä 2 kohdan mukaisesti suoritettujen testien päätelmät. Päivitettyyn suunnitelmaan sovelletaan 7 artiklan 3–7 kohtaa.
 4. Hätäsuunnitelmilla on varmistettava, että rajat ylittävät yhteydet infrastruktuuriin säilytetään asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti siltä osin kuin se on teknisesti ja turvallisuuden kannalta mahdollista hätätilanteessa ja että ei otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla tarpeettomasti rajoitetaan kaasun virtausta rajojen yli.

10 artikla
Kriisin julistaminen

1. Kolme kriisitasoa ovat seuraavat:
 - a) ennakkovaroitustaso (ennakkovaroitustila): tilanne, jossa on saatu konkreettista, vakavasti otettavaa ja luotettavaa tietoa, jonka mukaan tapahtuma, joka todennäköisesti heikentää kaasun toimitustilannetta merkittävästi ja johtaa todennäköisesti hälytys- tai hätätilatason käyttöönottoon, on mahdollinen; ennakkovaroitustaso voidaan aktivoida varhaisvaroitusmekanismilla;
 - b) hälytystaso (hälytystila): tilanne, jossa toimitusten häiriintyminen tai poikkeuksellisen suuri kaasun kysyntä heikentää merkittävästi toimitustilannetta, mutta markkinat pystyvät edelleen hoitamaan häiriön tai kysynnän ilman, että on tarpeen turvautua muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin,
 - c) hätätilataso (hätätila): tilanne, jossa kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta, toimitushäiriö on merkittävä tai toimitustilanne muuten heikkenee merkittävästi ja kaikki asiaankuuluvat markkinapohjaiset toimenpiteet on toteutettu, mutta kaasutoimitukset eivät riitä tyydyttämään jäljelle jäävää kaasun kysyntää, jolloin on lisäksi toteutettava muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä, jotta voidaan turvata kaasutoimitukset erityisesti suojatuille asiakkaille 5 artiklan mukaisesti.
2. Kun toimivaltainen viranomainen julistaa jonkun 1 kohdassa tarkoitetun kriisitason olevan voimassa, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta komissiolle ja toimitettava sille kaikki tarvittavat tiedot ja erityisesti tiedot toimista, jotka se aikoo toteuttaa. Mikäli kyseessä on hätätilanne, joka saattaa johtaa unionille ja sen jäsenvaltioille osoitettavaan avunpyyntöön, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava asiasta komission hätäavun koordinoitikeskukseen.
3. Kun toimivaltainen viranomainen julistaa hätätilan, sen on toteutettava hätäsuunnitelmassa ennalta määritellyt toimet ja ilmoitettava välittömästi komissiolle ja alueen toimivaltaisille viranomaisille erityisesti toimet, jotka se aikoo toteuttaa. Toimivaltainen viranomainen voi perustelluissa poikkeusoloissa toteuttaa toimia, jotka poikkeavat hätäsuunnitelmasta. Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi ilmoitettava komissiolle tällaisista toimista ja perusteltava ne.
4. Jäsenvaltioiden ja erityisesti toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että
 - a) sellaisia toimenpiteitä ei toteuteta, jotka milloin hyvänsä tarpeettomasti rajoittavat kaasun kulkua sisämarkkinoilla;
 - b) sellaisia toimenpiteitä ei toteuteta, jotka ovat omiaan vakavasti vaarantamaan kaasun toimitustilanteen toisessa jäsenvaltiossa; ja
 - c) rajat ylittävät yhteydet infrastruktuuriin säilytetään asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti siltä osin kuin se on teknisesti ja turvallisuuden kannalta mahdollista hätäsuunnitelman mukaisesti.
5. Komissio tarkistaa mahdollisimman pian mutta joka tapauksessa viiden päivän kuluessa siitä, kun se on saanut 2 kohdassa tarkoitetut toimivaltaisen viranomaisen antamat tiedot, onko hätätilan julistus perusteltu 1 kohdan c alakohdan mukaisesti ja vastaavatko toteutetut toimenpiteet mahdollisimman pitkälti hätäsuunnitelmassa lueteltuja toimia eivätkä aiheuta perusteetonta haittaa maakaasuyhtiöille ja ovat 4

kohdan mukaiset. Komissio voi toimivaltaisen viranomaisen tai maakaasualan yritysten pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pyytää toimivaltaista viranomaista tekemään muutoksia toimenpiteisiin, jos ne ovat tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädettyjen edellytysten vastaisia. Komissio voi pyytää toimivaltaista viranomaista myös peruuttamaan hätätilajulistuksen, jos se katsoo, ettei tällainen julistus ole tai enää ole perusteltu 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

Toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimenpiteitään kolmen päivän kuluessa komission pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoitettava asiasta komissiolle tai ilmoitettava komissiolle syyt, joiden vuoksi se ei suostu pyyntöön. Viimeksi mainitussa tapauksessa komissio voi kolmen päivän kuluessa muuttaa pyyntöään tai peruuttaa sen tai kutsua kokoon toimivaltaisen viranomaisen tai tarvittaessa asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset ja, mikäli komissio katsoo sen tarpeelliseksi, kaasualan koordinoitiryhmän käsittelemään asiaa. Komissio perustelee toiminnan muuttamista koskevat pyyntönsä yksityiskohtaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on kaikilta osin otettava huomioon komission kanta. Jos toimivaltaisen viranomaisen lopullinen päätös poikkeaa komission kannasta, toimivaltaisen viranomaisen on perusteltava tällainen päätös.

11 artikla

Unionin ja alueellisen tason hätätilatoimet

1. Sellaisen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, joka on julistanut hätätilan, komissio voi julistaa unionin tason hätätilan tai alueellisen tason hätätilan suoritettuaan 10 artiklan 5 kohdan mukaisen tarkistuksen. Vähintään kahden sellaisen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jotka ovat julistaneet hätätilan, komissio julistaa tarvittaessa alueellisen tai unionin tason hätätilan suoritettuaan 10 artiklan 5 kohdan mukaisen tarkistuksen ja näiden hätätilojen syiden liittyessä toisiinsa. Kaikissa tapauksissa komissio kokoaa tilanteeseen parhaiten soveltuvia viestintävälineitä käyttäen muiden toimivaltaisten viranomaisten näkemykset ja ottaa asiaankuuluvalla tavalla huomioon kaikki niiden toimittamat asiaankuuluvat tiedot. Kun komissio arvioi, etteivät alueellisen tai unionin tason hätätilan perusteena olevat syyt enää oikeuta hätätilan julistamista, se julistaa alueellisen tai unionin tason hätätilan päättyneeksi. Kaikissa tapauksissa komissio perustelee päätöksensä ja ilmoittaa sen neuvostolle.
2. Komissio kutsuu kokoon kaasualan koordinoitiryhmän heti alueellisen tai unionin tason hätätilan julistettuaan. Komissio voi alueellisen tai unionin tason hätätilan aikana vähintään kolmen jäsenvaltion pyynnöstä rajoittaa osallistumisen kaasualan koordinoitiryhmään koko kokouksen tai sen osan ajaksi koskemaan jäsenvaltioiden edustajia ja toimivaltaisia viranomaisia.
3. Alueellisen tai unionin tason hätätilassa komissio sovittaa toimivaltaisten viranomaisten toiminnan yhteen ottamalla kaikilta osin huomioon kaasualan koordinoitiryhmän kuulemisesta saadut asiaankuuluvat tiedot kaasualan ja kuulemisen tulokset. Erityisesti komissio
 - a) varmistaa tiedonvaihdon;
 - b) varmistaa jäsenvaltio- ja aluetason toimien johdonmukaisuuden ja vaikuttavuuden suhteessa unionin tason toimiin;
 - c) sovittaa yhteen toimet kolmansia maita koskevilta osin.

4. Komissio voi kutsua kokoon 9 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetun kriisijohtoryhmän, joka koostuu hätätilasta kärsivien jäsenvaltioiden kriisijohtajista. Komissio voi yhteisymmärryksessä kriisijohtajien kanssa kutsua mukaan muita asiaankuuluvia sidosryhmiä. Komissio varmistaa, että kaasualan koordinoitiryhmälle tiedotetaan säännöllisesti kriisijohtoryhmän työskentelystä.
5. Jäsenvaltioiden ja erityisesti toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että
 - a) sellaisia toimenpiteitä ei toteuteta, jotka minään ajankohtana tarpeettomasti rajoittavat kaasun kulkua sisämarkkinoilla, varsinkaan kaasun kulkua hätätilasta kärsiville markkinoille;
 - b) sellaisia toimenpiteitä ei toteuteta, jotka ovat omiaan vakavasti vaarantamaan kaasun toimitustilanteen toisessa jäsenvaltiossa; ja
 - c) rajat ylittävät yhteydet infrastruktuuriin säilytetään asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti siltä osin kuin se on teknisesti ja turvallisuuden kannalta mahdollista hätäsuunnitelman mukaisesti.
6. Jos komissio toimivaltaisen viranomaisen tai maakaasualan yrityksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan katsoo, että jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen alueellisen tai unionin tason hätätilassa toteuttama toimi taikka maakaasualan yrityksen tuolloin noudattama menettely on 5 kohdan vastainen, se pyytää jäsenvaltiota tai toimivaltaista viranomaista muuttamaan toimintaansa tai toteuttamaan toimia 5 kohdan noudattamisen varmistamiseksi ja ilmoittaa tälle syyt tähän. Tarve varmistaa kaasuverkon turvallinen toiminta on aina otettava asianmukaisesti huomioon.

Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimintaansa kolmen päivän kuluessa komission pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoitettava tästä komissiolle tai ilmoitettava komissiolle syyt, joiden vuoksi se ei suostu pyyntöön. Viimeksi mainitussa tapauksessa komissio voi kolmen päivän kuluessa muuttaa pyyntöään tai peruuttaa sen tai kutsua jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen ja, mikäli komissio katsoo sen tarpeelliseksi, kaasualan koordinoitiryhmän käsittelemään asiaa. Komissio perustelee toiminnan muuttamista koskevat pyyntönsä yksityiskohtaisesti. Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on kaikilta osin otettava huomioon komission kanta. Jos toimivaltaisen viranomaisen tai jäsenvaltion lopullinen päätös poikkeaa komission kannasta, toimivaltaisen viranomaisen tai jäsenvaltion on perusteltava tällainen päätös.
7. Komissio laatii kaasualan koordinoitiryhmää kuultuaan erityistä seurantaryhmää varten pysyvän varallaololuettelon, joka koostuu toimialan asiantuntijoista ja komission edustajista. Seurantaryhmä voidaan tarpeen mukaan lähettää paikalle unionin ulkopuolelle, ja se tarkkailee yhteistyössä kolmansien toimittaja- ja kauttakulkumaiden kanssa unioniin suuntautuvia kaasuvirtoja ja raportoi niistä.
8. Toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava komission hätäavun koordinoitikeskukseen ERCC:hen mahdollisesta avuntarpeesta. ERCC arvioi kokonaistilanteen ja antaa sellaista apua koskevia neuvoja, jota voitaisiin antaa tilanteesta eniten kärsiville jäsenvaltioille ja tarvittaessa kolmansille maille.

12 artikla

Yhteisvastuu

1. Jos jäsenvaltio on julistanut hätätilatason 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, mahdollista lisättyä toimitusnormia tai maakaasualan yrityksille muissa jäsenvaltioissa 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetettua lisävelvoitetta pienennetään väliaikaisesti 5 artiklan 1 kohdassa asetetulle tasolle.
2. Niin kauan kuin kaasun toimitusta kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämpölaitoksille jäsenvaltiossa, jossa on hätätilanne, ei ole varmistettu huolimatta 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen soveltamisesta, kaasuntoimitusta muille asiakkaille kuin kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämpölaitoksille toisessa jäsenvaltiossa, joka on suoraan kytketty hätätilan julistaneeseen jäsenvaltioon, ei jatketa siinä määrin kun on tarpeen toimittaa kaasua kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämpölaitoksille jäsenvaltiossa, jossa on julistettu hätätilanne.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan keskeisiin sosiaalipalveluihin ja kaukolämpölaitoksiin siinä määrin kuin suojattujen asiakkaiden määritelmä kattaa ne kyseisessä jäsenvaltiossa.
3. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava käyttöön tarvittavat toimenpiteet, jotta kaasua, jota ei toimiteta muille kuin kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämpölaitoksille niiden alueella 2 kohdassa kuvatussa tilanteessa, voidaan toimittaa samassa kohdassa kuvatussa hätätilanteessa olevalle jäsenvaltiolle toimitettavaksi kotitalouksille, keskeisille sosiaalipalveluille ja kaukolämpölaitoksille kyseisessä jäsenvaltiossa.
4. Toisiinsa suoraan kytkettyjen jäsenvaltioiden on sovittava keskenään tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt 3 kohdan soveltamiseksi ja nämä järjestelyt on kuvattava alueiden hätäsuunnitelmissa. Näihin järjestelyihin voivat kuulua muun muassa sovellettavat kaasun hinnat, yhdysputkien käyttö, mukaan lukien kaksisuuntainen kapasiteetti, kaasun määrät sekä korvauskustannusten kattaminen. Edellä olevassa 3 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanossa etusijalle asetetaan markkinapohjaiset toimenpiteet, kuten huutokaupat. Mikäli 3 kohdan soveltamiseksi tarvittavia teknisiä, oikeudellisia ja rahoitukseen liittyviä järjestelyjä muutetaan, vastaava hätäsuunnitelma päivitetään sen mukaisesti.
5. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 2019.
6. Jos jäsenvaltiot eivät pääse sopimukseen tarvittavista teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä, komissio voi lausunnossaan ja suunnitelmia koskevassa päätöksessään ehdottaa puitteita kyseisiä toimenpiteitä varten.

13 artikla

Tiedonvaihto

1. Asianomaisten maakaasualan yritysten on asetettava toimivaltaisen viranomaisen saataville hätätilan aikana päivittäin erityisesti seuraavat tiedot:
 - a) kaasun päivittäiset kysyntä- ja tarjontaennusteet seuraavalle kolmelle päivälle;
 - b) päivittäinen virtaavan kaasun määrä miljoonana kuutiometrinä päivää kohti (mcm/d) kaikissa rajat ylittävissä tulo- ja lähtöpisteissä sekä kaikissa pisteissä, jotka liittyvät tuotantolaitoksen, varaston tai nesteytetyn maakaasun vastaanottotermiinalin verkkoon;

- c) päivinä ilmaistu aika, jona odotetaan voitavan taata kaasuntoimitukset suojatuille asiakkaille.
2. Komissiolla on alueellisen tai unionin tason hätätilassa oikeus pyytää toimivaltaista viranomaista toimittamaan viipymättä ainakin seuraavat tiedot:
- a) edellä 1 kohdassa säädettyt tiedot;
 - b) tiedot toimivaltaisen viranomaisen kaavailemista ja jo toteuttamista toimenpiteistä hätätilan vaikutusten lieventämiseksi sekä tiedot niiden tuloksellisuudesta;
 - c) muiden toimivaltaisten viranomaisten esittämät lisätoimenpiteitä koskevat pyynnöt;
 - d) muiden toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä toteutetut toimenpiteet.
3. Hätätilanteen päätyttyä toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden viikon kuluttua hätätilan päättymisestä toimitettava komissiolle yksityiskohtainen arvio hätätilanteesta ja toteutettujen toimenpiteiden tuloksellisuudesta, mukaan lukien arvio hätätilanteen taloudellisista vaikutuksista, sen vaikutuksista sähköntuotantoalaan sekä unionille ja sen jäsenvaltioille annetusta tai näiltä saadusta avusta. Tällainen arvio on asetettava kaasualan koordinoitiryhmän saataville ja se otettava huomioon, kun ennaltaehkäisy suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat saatetaan ajan tasalle.
- Komissio analysoi toimivaltaisten viranomaisten arviot ja ilmoittaa analyysinsä tulokset kootussa muodossa jäsenvaltioille, Euroopan parlamentille ja kaasualan koordinoitiryhmälle.
4. Asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa riippumatta siitä, onko hätätila julistettu, toimivaltainen viranomainen voi pyytää maakaasualan yrityksiltä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja tai lisätietoja, jotka ovat tarpeen yleisen kaasuntoimitustilanteen arvioimiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa tai muissa jäsenvaltioissa, mukaan lukien sopimuksia koskevat tiedot. Komissio voi pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta maakaasualan yritysten toimittamia tietoja.
5. Jos komissio katsoo, että tilanteella on tai todennäköisesti on vaikutuksia kaasuntoimitukseen tietyllä alueella tai koko unionissa, se voi pyytää toimivaltaisia viranomaisia keräämään ja toimittamaan komissiolle tiedot, jotka ovat tarpeen kaasuntoimitustilanteen arvioimiseksi unionissa. Komissio voi jakaa arviointinsa kaasualan koordinoitiryhmän kanssa.
6. Jotta toimivaltaiset viranomaiset ja komissio voivat arvioida toimitusvarmuuden tilanteen kansallisella, alueellisella tai unionin tasolla, maakaasualan yritysten on ilmoitettava:
- a) kyseessä oleville toimivaltaisille viranomaisille seuraavat tiedot sopimuksista, jotka on tehty kolmansien maiden toimittajien kanssa yli vuoden ajaksi:
 - i) sopimuksen kesto;
 - ii) sopimuksen kattamat määrät yhteensä, vuositasolla ja keskimäärin kuukausitasolla;
 - iii) hälytys- tai hätätilanteessa sopimuksen mukaiset päivittäiset enimmäismäärät;
 - iv) sopimuksen mukaiset toimituspisteet;

- v) kaasun päivittäiset, kuukausittaiset ja vuosittaiset vähimmäismäärät;
 - vi) edellytykset kaasuntoimitusten keskeytykselle.
- b) toimivaltaiselle viranomaiselle ja komissiolle välittömästi sen jälkeen, kun tehdään yli vuoden kestäviä kaasuntoimitussopimuksia tai niitä muutetaan [OP: Please insert the date of entry in force of this Regulation] jälkeen, kun sopimukset vastaavat joko yksin tai yhdessä saman toimittajan tai sen sidosyritysten kanssa tehtyjen sopimusten kanssa yli 40 prosenttia vuosittaisesta maakaasun kulutuksessa kyseisessä jäsenvaltiossa. Ilmoitusvelvollisuutta ei sovelleta muutoksiin, jotka koskevat ainoastaan kaasun hintaa. Ilmoitusvelvollisuutta on sovellettava myös kaikkiin kaupallisiin sopimuksiin, joilla on merkitystä kaasuntoimitussopimuksen toteuttamisen kannalta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava ensimmäisen alakohdan a alakohdassa luetellut tiedot komissiolle kunkin vuoden syyskuun loppuun mennessä.

7. Asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa, jos toimivaltainen viranomainen tai komissio katsoo, että kaasuntoimitussopimus, joka ei kuulu tämän artiklan 6 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, voi vaikuttaa jonkin jäsenvaltion, alueen taikka koko unionin toimitusvarmuuteen, sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa sopimuksen tehnyt kaasualan yritys toimii, tai komissio voi pyytää maakaasualan yritystä toimittamaan sopimuksen, jotta voidaan arvioida sen vaikutus toimitusvarmuuteen. Tämä pyyntö voi koskea myös muita kaupallisia sopimuksia, joilla on merkitystä kaasuntoimitussopimuksen toteuttamisen kannalta.
8. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon tämän artiklan nojalla saadut tiedot riskinarvioinnin, ennaltaehkäisysuunnitelman ja hätäsuunnitelmien laadinnassa ja niiden päivityksissä. Komissio voi tehdä päätöksen, jolla pyydetään toimivaltaista viranomaista muuttamaan suunnitelmia tämän artiklan perusteella saatujen tietojen perusteella.
9. Toimivaltaiset viranomaiset ja komissio säilyttävät kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuuden.

14 artikla

Kaasualan koordinointiryhmä

1. Perustetaan kaasualan koordinointiryhmä helpottamaan kaasun toimitusvarmuuteen liittyvien toimenpiteiden koordinoimista. Ryhmä koostuu jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten sekä energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä 'viraston', Kaasu-ENTSO:n ja kyseisten toimialojen ja asianomaisten asiakkaiden eturyhmittymien edustajista. Komissio päättää jäsenvaltioita kuultuaan ryhmän kokoonpanosta varmistaen, että se on täysin edustava. Komissio toimii ryhmän puheenjohtajana. Ryhmä vahvistaa työjärjestyksensä.
2. Kaasualan koordinointiryhmää kuullaan ja se avustaa komissiota erityisesti seuraavissa kysymyksissä:
 - a) kaasun toimitusvarmuus yleensä ja erityisesti hätätilanteissa;
 - b) kaikki tiedot, joilla on merkitystä kaasun toimitusvarmuuden kannalta kansallisella, alueellisella ja unionin tasolla;

- c) parhaat käytännöt ja kaikille asiaan liittyville tahoille mahdollisesti annettavat toimintaohjeet;
 - d) toimitusvarmuuden taso, vertailuarvot ja arviointimenetelmät;
 - e) kansalliset, alueelliset ja unionitason skenaariot ja valmiustason testaaminen;
 - f) ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien sekä niihin sisältyvien toimenpiteiden toteuttamisen arviointi;
 - g) sellaisten toimien koordinointi, joilla pyritään vastaamaan hätätilanteeseen unionissa yhdessä sekä sellaisten kolmansien maiden, jotka ovat energiayhteisön perustamissopimuksen sopimuspuolia, että muiden kolmansien maiden kanssa;
 - h) tilanteesta eniten kärsivien jäsenvaltioiden tarvitsema apu.
3. Komissio kutsuu kaasualan koordinoitiryhmän kokoon säännöllisin väliajoin ja jakaa toimivaltaisilta viranomaisilta saadut tiedot varmistaen samalla, että kaupallisesti arkaluonteiset tiedot käsitellään luottamuksellisesti.

15 artikla

Yhteistyö energiayhteisön sopimuspuolten kanssa

1. Edellä olevan 3 artiklan 2 kohdan toinen lause, 3 artiklan 5 kohta, 4 artiklan 3, 4 ja 6 kohta, 5 artiklan 2 kohta, 6 artiklan 1 kohdan d alakohta, 7 artiklan 5 kohdan b ja e alakohta, 8 artiklan 1 kohdan e, g ja i alakohta, 8 artiklan 4 kohdan b ja c alakohta, 9 artiklan 1 kohdan j ja m alakohta ja 4 kohta, 10 artiklan 4 kohta, 11 artiklan 5 kohta ja 12 artikla luovat jäsenvaltioille velvoitteita energiayhteisön sopimuspuolia kohtaan: jos
 - a) energiaunionin ministerineuvosto tekee päätöksen tämän asetuksen hyväksymisestä ja muuttamisesta energiayhteisössä kaasun toimitusvarmuuteen tähtäävillä yhteisillä toimilla, joilla energiayhteisön sopimuspuolille otetaan käyttöön vastavuoroiset velvoitteet jäsenvaltioita kohtaan,
 - b) energiayhteisön sopimuspuoli panee täytäntöön yhteisen toimen ja ilmoittaa asianmukaisesti sen täysimääräisestä täytäntöönpanosta energiayhteisön sihteeristölle, mukaan lukien pyyntö tämän kohdan soveltamisesta sen osalta ja
 - c) energiayhteisön sihteeristö ilmoittaa täytäntöönpanosta ja pyynnöstä komissiolle, jotta vahvistetaan vastavuoroisten velvoitteiden soveltaminen pyynnön esittävän energiayhteisön sopimuspuolen ja jäsenvaltioiden välillä.

Energiayhteisön sihteeristön ilmoituksen jälkeen komissio tekee päätöksen, jolla vahvistetaan vastavuoroisten velvoitteiden soveltaminen pyynnön esittävän energiayhteisön sopimuspuolen ja jäsenvaltioiden välillä tämän kohdan soveltamiseksi, ja ilmoittaa päivämäärän, josta alkaen keskinäisiä velvoitteita sovelletaan.
2. Kun 1 kohdassa tarkoitettu komission päätös on tehty, energiayhteisön sopimuspuolten edustajat kutsutaan osallistumaan kaasualan koordinoitiryhmän kokouksiin, kun keskustellaan asioista, jotka suoraan vaikuttavat energiayhteisön sopimuspuoliin ja kuuluvat 1 kohdan soveltamisalaan.

16 artikla

Komission suorittama seuranta

Komissio seuraa jatkuvasti kaasunsaannin varmistamiseen tähtääviä toimenpiteitä ja raportoi niistä säännöllisesti kaasualan koordinoitiryhmälle.

Komissio tekee 7 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen arviointien perusteella johtopäätökset mahdollisista tavoista parantaa toimitusvarmuutta unionin tasolla ja antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta, tarvittaessa myös suositukset tämän asetuksen parantamisesta.

17 artikla

Ilmoitukset

Riskinarvioinnit, ennaltaehkäisy suunnitelmat, hätäsuunnitelmat ja kaikki muut asiakirjat on ilmoitettava komissiolle sähköisesti CIRCABC-foorumin kautta.

Kaikki ilmoituksiin liittyvä kirjeenvaihto on siirrettävä sähköisesti.

18 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään 6 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle määräämättömäksi ajaksi [*OP: please insert the date of entry into force of the this Regulation*] alkaen.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 6 artiklan 3 kohdassa ja 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevien 6 artiklan 3 kohdan ja 7 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

19 artikla

Poikkeus

Tätä asetusta ei sovelleta Maltaan eikä Kyprokseen niin kauan kuin niiden alueille ei toimiteta kaasua. Maltaan ja Kyproksen osalta säädetyt velvoitteet ja valinnat, jotka kyseiset jäsenvaltiot voivat tehdä seuraavien säännösten nojalla, on täytettävä ja tehtävä määrättyssä ajassa siitä

päivämäärästä, jona asianomaisen valtion alueelle toimitetaan ensimmäisen kerran maakaasua.

- a) 2 artiklan toisen kohdan 1 alakohdan, 3 artiklan 2 kohdan, 6 artiklan 6 kohdan sekä 13 artiklan 6 kohdan a alakohdan osalta: 12 kuukautta;
- b) 5 artiklan 1 kohdan osalta: 18 kuukautta;
- c) 7 artiklan 4 kohdan osalta: 24 kuukautta;
- d) 4 artiklan 4 kohdan osalta: 36 kuukautta;
- e) 4 artiklan 1 kohdan osalta: 48 kuukautta.

20 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) N:o 994/2010.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä VIII olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

21 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja